

Marec je mesec za dan žena

Praznovanja dneva žena, njegova začetnica je bila ženska, so do nedavnega v znatni meri krojili moški. Na srečo vse bolj dozoreva spoznanje, da ga morata krojiti oba spola skupaj. Ne samo moški, niti ne samo ženske. To naj bi bil dan, ko moški in ženska na vseh relacijah ponovno pretehtata svoje odnose, ki morajo biti v razmerju človek – človek, ne pa, kar se še vedno pogosto dogaja, nadčlovek – človek ali močnejši spol – šibkejši spol.

Potem bo mojster Janez razumel tkalko Vera, da ni lena, če se zaradi mesečnih težav občasno nasloni na stroj. Vera pa ne bo huda nanj, če ji bo pri popravilu stroja rekel kaj pikrega, ker ve, da ima tudi on težave bodisi z zdravjem v družini ali pa v odnosu z nadrejenimi.

Direktorju Janezu in tajnici Urški ne bo treba urejati odnosov s poniževalnim seksualnim razmerjem, temveč bosta odnose zaupanja, ki jih terja narava dela, lahko urejala kot osebi, ki se spoštujeta in cenita sposobnosti drug drugega.

Obratovodja Tone bo prijateljsko in argumentirano poskušal prepričati delavko Majdo, da je v naslednjih dveh mesecih nujno troizmensko delo. Ne bo deloval ukazovalno, izzivajoče (delaj ali pa vzemi delovno knjižico in pojdi drugam!), saj ve, da bodo med tem, ko bo on mirno spal, ženske roke pridno stregle strojem.

Delavec Lojze ne bo nadlegoval žene Marije, sedaj samo gospodinje, saj je pred letom dni izgubila službo, kaj dela ta čas, ko on gara ves dan pri obrtniku.

Tudi uslužbenec Marjan, ki stanuje v bloku, se ne bo cele popoldneve družil samo s prijatelji, zvečer pa ženi Katji očital, da je ujedljiva in sovražna do njegovih ljubeznivosti.

Učiteljica Katja pa ve, da morata z možem več časa namenjati medsebojnemu stikom, primeren odnos pa morata gojiti tudi med seboj. Le ta tako bo njuna skupnost obstala.

Bomo to zmogli doseči? Ali bo prišel čas, ko ne bo odnosov moški – ženska, temveč čas človeških, enakovrednih razmerij?

Justi Arnuš

Čestitamo za
8. marec –

mednarodni praznik žensk

Poziv k večji skrbi za zdravje delavk

Odbor za enake možnosti ZSSS je na seji to sredo obravnaval problematiko zdravja žensk na delovnem mestu. Odbor ugotavlja, da je dostopnost do ginekoloških storitev v okviru obveznega zdravstvenega zavarovanja premajhna. Ker je pravica do preventivnega zdravstvenega pregleda določena v zakonu, odbor poziva pristojne organe, naj nemudoma sprejmejo ustrezne ukrepe za zmanjšanje čakalne dobe pri ginekoloških pregledih in mamografiji.

Odbor za enake možnosti priporoča

vsem ženskam, naj zahtevajo vpogled v oceno tveganja na svojem delovnem mestu in se s tveganji seznanijo. Hkrati pa ZSSS poziva vse delodajalce, naj v okviru preventivnih zdravstvenih pregledov, glede na oceno tveganja na delovnem mestu, ženskam omogočijo ginekološke preglede.

Odbor za enake možnosti poziva pristojne vladne organe, naj takoj sprejmejo seznam sodobnih poklicnih bolezni, ki ga naša država nujno potrebuje za ugotavljanje sposobnosti za delo.

Romana Oman, predsednica odbora

Priloga

**Prizadevanja
Sindikata
delavcev trgovine
Slovenije za
omejitev
nedeljskega
dela v
prodajalnah**

Strani 7, 8, 9 in 10

Podpisan aneks h kolektivni pogodbi za kovinske materiale, livarne, kovinsko in elektroindustrijo

Predstavniki sindikatov in delodajalskih organizacij so v sredo, 6. marca, podpisali aneks h kolektivni pogodbi dejavnosti.

V priložnostnem nagovoru se je Albert Vodovnik zahvalil za opravljeno delo obema vodjema pogajalskih skupin, Janezu Renku in Bogdanu Ivanoviču. Nadaljeval je z besedami:

“Čeprav z doseženim nismo najbolj zadovoljni, upamo, da bo v nadaljevanju pogajanj dosežen še večji napredek. Upamo tudi, da se bo mogoče normalno pogajati o povečanju plač.”

Vodja pogajalske skupine delodajalcev Janez Renko pa je izrazil željo, da bi na pogajanjih prišli do za vse sprejemljivega novega plačnega modela. Jože Smrkolj, predsednik združenja za elektroindustrijo, pa je opozoril na recesijo, ki traja že dva meseca in zaradi nje delodajalci niso mogli pristati na večje povečanje plač. Poudaril je, da je treba najprej ustvariti in šele potem je mogoče deliti.

Aneks so podpisali (od leve): Vladimir Pajek, Milan Škafar, Albert Vodovnik, Jože Smrkolj, Bojan Voh in Janko Puklavec

Pogajanja o socialnem sporazumu

O regresu že skoraj dogovorjeni

Pogajanja o novem socialnem sporazumu so se nadaljevala v ponedeljek in sredo ta teden. Pogajalci so najprej pregledali cilje, ki jih je v delovno besedilo zapisala vlada. Veliko pozornosti so namenili zakonom, ki jih mora pripraviti vlada za uresničitev socialnega sporazuma. Govorili so tudi o rokih za pravo teh zakonov. Ti naj bi nastajali na podlagi pogajanj socialnih partnerjev.

Pri obravnavi plačne politike so pogajalci ugotovili, da v socialni sporazum ne bo mogoče vključiti novega modela, ampak le njegove temelje.

Stališča o višini letošnjega regresa so že dokaj enotna, verjetno bo znašal 125.000 tolarjev. O tem, kako in koliko plače usklajevati z rastjo življenjskih stroškov (eskalacija), pa so mnenja

skei Nova tarifna priloga

1. točka tarifne priloge h kolektivni pogodbi se spremeni tako, da se glasi: Izhodiščne bruto plače za mesec februar 2002 za posamezne tarifne razrede so:

Zahtevnostna skupina tarifni razred	Relativno razmerje za		Izhodiščna plača
	1.	2. 2002	
I. enostavna dela	1,0000		73.820,00
II. manj zahtevna dela	1,1148		82.295,00
III. srednje zahtevna dela	1,2390		91.463,00
IV. zahtevna dela	1,4302		105.577,00
V. bolj zahtevna dela	1,5736		116.163,00
VI. zelo zahtevna dela	1,8604		137.335,00
VII. visoko zahtevna dela	2,1950		162.035,00
VIII. najbolj zahtevna dela	2,5296		186.735,00
IX. izjemno pomembna najbolj zahtevna dela	3,0076		222.021,00

še dokaj deljena. ZSSS zagovarja stoodstotno usklajevanje, delodajalci pa so pripravljene podpisati največ 95-odstotno. Pogajalci so govorili tudi o možnosti, da bi eskalacijo obračunavali vsem v enakem znesku. Ker zaradi razmer v dejavnostih za nekatere sindikate to ni sprejemljivo, bo verjetno prišlo do dogo-

vora, da bi se plače v teh dejavnostih še naprej povečevale v enakih odstotkih.

Pogajanja bodo sedaj prekinjena za deset dni. V tem času bodo posebne strokovne skupine obdelale posamezna vprašanja in pripravile izhodišča za nadaljevanje pogajanj.

F. K.

Sindikata delavcev gradbenih dejavnosti Slovenije (SDGD)

Kako premagati krizo v gradbeništvu

Izvršni odbor SDGD je na seji 20. februarja analiziral razmere v podjetjih. Še posebej se je ustavil ob kritičnih primerih odpuščanja presežnih delavcev in tudi ukinjanju podjetij. Da bi vplival na izboljšanje razmer, bo ta sindikat 19. marca organiziral problemsko konferenco. Na njej bo skušal javnost in odgovorne opozoriti, da je sedanja kriza tudi posledica zunanjih vzrokov. Za objavo povzemamo zapisnik te seje, ki kaže na možne vzroke krize in tudi smeri ukrepanja.

Položaj gradbenih podjetij se slabša iz meseca v mesec. Vzrokov je več, med njimi so upočasnitev programa gradnje avtocest, zmanjšanje investicij v visoke gradnje in stanovanja. Recesijo v gospodarstvu je bilo najprej opaziti v gradbeništvu, kasneje pa tudi v drugih dejavnostih. Poleg pomanjkanja dela gradbeništvu pesti tudi neloyalna konkurenca tujih in novih domačih podjetij.

Pogoji poslovanja gradbenih podjetij se zaradi tega slabšajo. V več podjetjih že ugotavljajo presežne delavce, delo lahko izgubi kar desetina zaposlenih v gradbeništvu. V podjetjih, ki sprejemajo nove akte o sistemizaciji delovnih mest, upoštevajo le formalno izobrazbo delav-

cev, ne pa njihovih izkušenj. Ker je polovica gradbenih delavcev razporejenih v nižje tarifne razrede, jih veliko prejema le minimalno plačo. Stimulativnega dela plač podjetja praviloma ne izplačujejo. Zaradi tega je materialno in socialno ogroženih veliko gradbincev.

Pogajanja za spremembo kolektivne pogodbe dejavnosti so obstala. Na njih SDGD nima ustreznega partnerja, saj zbornični sistem pogajanja odklanja, združenje delodajalcev pa še ni ustrezno organizirano.

Za izboljšanje teh kritičnih razmer bi bilo treba po mnenju SDGD pospešiti stanovanjsko gradnjo, denarja za gradnjo avtocest pa ne bi smeli uporabljati za druge namene. Spre-

jeti bi bilo treba tudi zakon o kolektivnih pogajanjih, ki naj bi uredil pravila igre, pristojnosti udeležencev ...

Da so razmere res kritične, se je pokazalo v decembru in januarju. Delavci radovljiškega gradbenega podjetja niso prejeli ne plač in ne regresa. Gradisovi podjetji v Ljubljani in Celju sta dobili novi vodstva, ki sta se zaradi pritiska upnikov in nelikvidnosti odločili za ugotavljanje presežnih delavcev. Gradbeno podjetje v Novem mestu je zaradi podobnih problemov že na poti v stečaj. Največje slovensko gradbeno podjetje SCT je zaradi restrukturiranja in reorganizacije v prvi fazi število delavcev zmanjšalo za 450. Predstavniki SCT odpuščanje delavcev pojasnjujejo zlasti z odstopanji od sprejetega avtocestnega programa. Presežni delavci bodo tudi v Rudisu, ki ga je prevzelo ajdovsko Primorje.

Delavce v SCT odpuščajo strokovno. Pri tem jim skušajo pomagati z dokupi delovnih let in predčasnim upokojevanjem. Delavcem, zaposlenim za določen čas, pa pogodb ne podaljšujejo. Sindikat v SCT sodeluje pri tem in tudi pri obveščanju zaposlenih.

Zaradi vsega tega bo SDGD 19. marca v Ljubljani organiziral problemsko konferenco. Poleg članov vodstva bodo pri njeni pripravi sodelovali tudi strokovnjaki ZSSS in združenja pri GZS. V pripravi na konferenco bodo opravljeni tudi pogovori na resorskih ministrstvih.

Pogajanja o kolektivni pogodbi za gradbeništvu naj bi se nadaljevala že v marcu.

Pripravil: F. K.

Sindikata SKVNS zaščitil 18 delavcev Varnosti Inpoda

V invalidskem podjetju Varnost Inpod so pred kratkim poslali domov na čakanje 18 delavcev. Te je podjetje zaposlilo za nedoločen čas po pogodbi z Marlesom, kjer so bili zaposleni pred tem. Podjetje Varnost Inpod je z Marlesom dobro sodelovalo, zato je ob sanaciji Marlesu priskočilo na pomoč in prevzelo zlasti njegove varnostnike in telefoniste. S pogodbo o prevzemu delavcev pa se je Marles obvezal, da bo omenjene delavce ponovno zaposlil, če bo Varnosti Inpodu odpovedal varovanje svojih objektov.

Po navedbah vodstva Varnosti Inpoda prevzeti delavci ne izpolnjujejo vseh pogojev za delo varnostnikov, ki jih predpisuje zakon o zasebnem varovanju, saj nimajo ustreznih izobrazbe in niso opravili preizkusa znanja. Ker pa so ti delavci opravljali delo na svojih dotedanjih delovnih mestih, s čimer se je strinjal tudi Marles, problemov ni bilo. Podjetje Varnost Inpod je za varovanje Marlesovega premoženja uporabilo tudi tehnično opremo in nekaj drugih delavcev, tako da je delo teklo nemoteno.

Zapletlo pa se je novembra lani, ko je Marles odpovedal pogodbo o varovanju objektov. Na osnovi pogodbe z Marlesom je Varnost Inpod

delavcem poslala sklepe o prenehanju delovnega razmerja, češ da se lahko takoj ponovno zaposlijo v nekdanjem podjetju. Marles pa svojih bivših delavcev ni hotel ponovno zaposliti.

Pri zadeti delavci so se zatekli po pomoč na svoj sindikat komunale, varovanja in poslovanja z nepremičninami (SKVNS). »Ob pomoči službe pravne pomoči pri območni organizaciji ZSSS v Podravju so se delavci na sklep o prenehanju delovnega razmerja pritožili, hkrati pa smo se predstavniki našega sindikata pogovorili z vodstvom podjetja,« pravi sekretar območnega odbora Sindikata komunale, varovanja in poslovanja z nepremičninami **Jože Korošec**. »Na ta način smo zaščitili pravice in interese delavcev.«

Ker po zakonu invalidnim delavcem ne more prenehati delovno razmerje brez njihovega soglasja, Varnost Inpod 18 bivših Marlesovih delavcev ni mogla odpustiti. Po zakonu bi jih lahko odpustila le, če bi jim zagotovila zaposlitev za nedoločen čas na ustreznem delovnem mestu pri drugem delodajalcu. Kakor zatrjujejo v vodstvu podjetja, pa za nekdanje Marlesove delavce nimajo drugega dela. Zato so delavce opredelili kot začasno presežne in

jih za šest mesecev s 70-odstotno plačo poslali domov na čakanje.

»Za zdaj se delavcem ni treba bati, da bi jih delodajalec odpustil, saj jih ščiti delovnopravna zakonodaja. V sindikatu SKVNS upamo, da bosta Varnost Inpod in Marles rešila nesporazum, do katerega je prišlo med njima. Upamo, da bo nesporazum rešen v dobro delavcem, ki pri vsem skupaj niso prav nič krivi, saj so vedno prizadevno delali in uspešno izpolnjevali svoje delovne obveznosti,« pravi Korošec.

T. K.

Območna organizacija ZSSS Domžale

organizira
8. marca dan
odprtih vrat.

Pridite, skupaj bomo analizirali položaj žensk na delovnem mestu, pri izobraževanju, napredovanju in plačah.

Pogovarjali se bomo tudi o svoji vlogi in pravicah v podjetju, sindikatu in tudi širše.

Justi Arnuš, sekretarka

Pogovor s sekretarjem območne organizacije ZSSS na Ptuju Borisom Frajnkovičem

Delavci se še ne znajo postaviti za svoje pravice

»V letu 2001 se gospodarske razmere na Ptuju niso izboljšale, kvečjemu poslabšale,« pravi sekretar območne organizacije ZSSS na Ptuju Boris Frajnkovič. »Enako velja za ekonomski položaj delavcev na našem območju, ki se je lani prej poslabšal kot izboljšal. Celo nekatera najbolj uspešna podjetja, v katerih so v preteklosti imeli delavci plače nad kolektivno pogodbo, v minulem letu niso upoštevala eskalacije, zato so plače zaposlenih realno padale. V enem od uspešnih podjetij denimo že dve leti ne upoštevajo eskalacije, zato so se plače realno zmanjšale za 20 odstotkov, čeprav so seveda še vedno nad kolektivno pogodbo. Gledano v celoti na našem območju še ne moremo govoriti o kakšni konjunkturi v gospodarstvu, zato je tudi ekonomski in socialni položaj večine delavcev še vedno težak.«

Brezposelnost na Ptuju narašča

Da gospodarska kriza na Ptuju še ni premagana, po Frajnkovičevih besedah pričajo tudi podatki o številu brezposelnih. Od decembra leta 2000 do decembra 2001 se je namreč število brezposelnih delavcev povečalo od 6228 na 6843 oziroma za 9,9 odstotka. Stopnja brezposelnosti na območju Ptuja je med najvišjimi v državi in je v prvih devetih mesecih lanskega leta v povprečju znašala 16,7 odstotka. V celotni podravski regiji je bila še nekoliko višja in je dosegla 17,9 odstotka, medtem ko je bila v Sloveniji v istem obdobju 11,5-odstotna. Samo na območju mestne občine Ptuj je bila stopnja brezposelnosti v omenjenem obdobju 17,7-odstotna. Sicer pa je bilo na ptujskem območju septembra lani (gre za najnovejše podatke) okoli 19.300 zaposlenih, 3200 samozaposlenih, 1760 samostojnih podjetnikov in več kot 3500 kmetov. V petnajstih občinah na območju ptujске upravne enote je blizu 34.000 delovno aktivnih prebivalcev.

»Posebej zaskrbljujoče je, ker se je brezposelnost krepko povečala v zadnjih mesecih lanskega leta« opozarja Frajnkovič. »Vse kaže, da se razmere v gospodarstvu na našem območju ponovno zastrujejo. Na to kažejo tudi informacije, ki jih dobivamo iz posameznih podjetij.«

»Čeprav v zadnjem času na našem območju ni bilo večjih stečajev, opažamo v nekaterih podjetjih in dejavnostih nenehno stagnacijo. Nekatera podjetja, ki nimajo dovolj dela, ponovno ugotavljajo in odpuščajo trajno presežne delavce. V nekaterih dejavnostih so tudi kazalniki gospodarske rasti negativni.«

Da gospodarske razmere na ptujskem območju niso rožnate, se vidi tudi pri inves-

ticijah. »Razen Taluma iz Kidričevega investira le malo podjetij. V nekaterih podjetjih vlagajo le v nujne tehnološke posodobitve, mnoga podjetja pa še za to nimajo sredstev. Zaradi tega je proces prestrukturiranja ptujskega gospodarstva upočasnjen, saj ni novih tržno zanimivih izdelkov, novih programov in novih delovnih mest,« opozarja Frajnkovič. »Večina podjetij tudi na novo ne zaposluje delavcev. Izjema je morda samo podjetje Boxmark Leather v Kidričevem, kjer 800 do 900 zaposlenih iz-

zlasti na račun tujih delavcev, ki niso dobili delovnih dovoljenj.

Med najbolj pomembne panoge na območju Ptuja sodita kmetijstvo in živilsko-predelevalna industrija, ki dajeta delo in kruh okoli 1500 delavcem in 3500 kmetom oziroma 20 odstotkom delovno aktivnega prebivalstva. Ker se ekonomske razmere na področju kmetijstva pred vstopom Slovenije v Evropsko unijo zastrujejo, je temu primeren tudi položaj delavcev v tej panogi.

Na področju kovinske industrije »vleče voz« naprej Talum iz Kidričevega, ki investira, uvaja nove programe in celo napoveduje odpiranje novih delovnih mest. Sicer pa se je tudi na območju Ptuja število zaposlenih v tej panogi v zadnjem desetletju zmanjšalo za polovico.

Tekstilna industrija, ki je bila včasih na ptujskem območju dobro razvita, je še vedno v krizi. Pred kratkim je moralo v stečaj podjetje Valido, v hudih težavah pa je tudi Valido Stil.

V najstarejšem mestu na Slovenskem se število delovnih mest še vedno zmanjšuje.

deluje avtomobilske prevleke. Vendar pa je tudi v tem podjetju veliko novih delavcev zaposlenih za določen čas.«

Med najmočnejšimi panogami je še vedno kmetijstvo

Hitreje je stekel proces prestrukturiranja na področju trgovine. »Tako kot po vsej državi so tudi na Ptuju zrasli veliki nakupovalni centri od Mercatorja in Tuša do Spara, številne male trgovine pa so morale zapreti vrata. Čeprav so se prodajne površine zelo povečale, se število zaposlenih ni povečalo. Nekatera trgovska podjetja raje kot nove delavce v konicah pogodbeno angažirajo študente.«

Gradbeništvo na Ptuju ni bilo nikoli zelo razvito, vsaj po številu zaposlenih ne. V lanskem letu pa se je število zaposlenih v nekaterih gradbenih podjetjih že zmanjšalo,

Zakaj v gospodarskem razvoju Ptuja še ni prišlo do hitrejših pozitivnih premikov? »Na eni strani podjetja nimajo dovolj kapitala, pa drugi strani pa marsikateremu menedžerju primanjkuje tudi idej. Marsikdo med njimi nima interesa, da bi uvedel novi program in si s tem nakopal dodatno delo in riziko, saj je najlepše tistim menedžerjem, ki živijo od politike ždeinvestiranja. To pomeni, da zmanjšujejo premoženje in število zaposlenih, hkrati pa se hvalijo, da poslujejo z dobičkom,« pravi Frajnkovič. »Problem je, da naš gospodarski sistem to omogoča in da takšna podjetja veljajo za uspešna.«

»Pred leti so se menedžerji izgovarjali, da ne morejo nič storiti, ker proces lastninjenja še ni končan. Zdaj pa je lastninjenje končano, menedžerji pa imajo v rokah škarje in platno. Kljub temu pa novih programov ni. Očitno zavore niso samo v sistemu, temveč tudi pri nekaterih menedžerjih, ki bi lah-

ko kaj ukrenili, pa tega iz različnih razlogov ali pa zaradi pomanjkanja znanja in idej ne storijo.«

Ekonomski položaj večine delavcev se slabša

Kakšen pa je ekonomski položaj delavcev? »Velika večina podjetij izplačuje plače po pannožnih kolektivnih pogodbah, seveda pa je tudi nekaj izjem. Delodajalci spoštujejo tudi zakon o minimalni plači. V nekaterih podjetjih, kjer so imeli v preteklosti plače nad kolektivno pogodbo, pa v zadnjem obdobju niso upoštevali eskalacije, zato se tudi v teh podjetjih plače približujejo plačam po kolektivnih pogodbah,« pojasnjuje Frajnkovič. »Menim pa, da se tisto podjetje, ki delavce plačuje samo po kolektivni pogodbi, nima zakaj hvaliti. Kolektivne pogodbe določajo namreč najnižje možne plače, ki so zelo skromne.«

Kakor pravi Frajnkovič, bi se številni delavci znašli v socialni stiski, če ne bi imeli doma vsaj koščka zemlje. »Plače po kolektivnih pogodbah so prenizke, zato je nujno nekaj storiti. Delavci za svoje plače po kolektivnih pogodbah v trgovinah iz leta v leto manj dobijo. Žalostno je, da se morajo po socialno pomoč na sindikat zatekati celo delavci, ki so v rednem delovnem razmerju, vendar se čedalje bolj pogosto srečujemo tudi s takšnimi primeri. Nekateri delavci prihajajo k nam po pomoč, ker nimajo dovolj sredstev niti za prevoz na delo in z dela.«

Frajnkovič prav tako opozarja, da zaradi nizkih izhodiščnih plač že skoraj vsi delavci do četrtega tarifnega razreda prejemajo zanižane plače. »V številnih podjetjih, kjer je kvalifikacijska struktura zaposlenih nižja, je zavladala uravnilovka, ki delavce demotivira.«

Tako kot drugod po državi tudi na Ptuj delodajalci zadnje čase delavce zaposlujejo v glavnem samo še za določen čas. Za določen čas zaposlujejo delavce celo podjetja, ki imajo dolgoletno tradicijo in razvojno perspektivo. Sindikalisti v podjetjih zaradi tega običajno ne »udarijo po mizi«, saj imajo marsikaj tudi sami zavezane roke. »Sindikalni zaupniki imajo namreč imuniteto bolj na papirju kot v vsakodnevnem življenju. Temu velikokrat botruje tudi razpoloženje med delavci, ki se bojijo za svoja delovna mesta, kar je ob tako visoki stopnji brezposelnosti po svoje tudi razumljivo. Če delavci prejemajo plače po kolektivni pogodbi, so marsikaj s tem že zadovoljni, samo da plače dobivajo redno.«

Delavske pravice lahko zaščitijo samo sindikat

Frajnkovič je prepričan, da bi delavci lahko v marsikaterem podjetju dosegli več, če bi premagali strah in se v socialnem dialogu jasno postavili za svoje pravice. »Pred časom smo imeli celo primer, ko sta v nekem podjetju na seji nadzornega sveta dva člana iz menedžerskih vrst dosegla sprejem sklepa, ki je posegal v pravice delavcev, čeprav so bili predstavniki delavcev na seji v večini.

Boris Frajnkovič: Za uspešno delo sindikata so najbolj zaslužni zaupniki v podjetjih in zavodih, ki so dobro usposobljeni za svoje sindikalno delo.

Kdo ve, zakaj je tako? Mnogi ljudje, ki živijo na podeželju, so še vedno navajeni poslušati nadrejene, tudi kadar jim kršijo pravice, ki jih imajo po zakonu in kolektivnih pogodbah!«

»V takšnih razmerah lahko delavske pravice učinkovito zaščitijo samo sindikat s svojo avtoriteto in vplivom,« opozarja Frajnkovič, ki je v nekaterih podjetjih sam prevzel dolžnost zunanega sindikalnega zaupnika. »Sam se za delavske pravice lažje izpostavljam kot zaupnik, ki je zaposlen v podjetju.«

Kako pa izražajo interese delavcev sveti delavcev? »Nad delom nekaterih svetov delavcev sem razočaran,« pravi Frajnkovič. »V nekaterih primerih so uprave uspele pridobiti predsednika sveta delavcev na svojo stran. V takšnih podjetjih se nato uprava poskuša o podjetniški kolektivni pogodbi pogajati s svetom delavcev namesto s sindikatom, kar je nesprejemljivo. ZSSS si je prizadeval za sprejem zakona o soupravljanju delavcev, na prvih volitvah pa smo si tudi prizadevali, da bi v svete delavcev prišlo čim več naših članov. Zdaj bomo morali več delati z njimi, da bodo sveti delavcev zares opravljali svoje naloge.«

Frajnkovič ugotavlja tudi, da dandanes delodajalci skrbijo samo za izplačevanje plač, sicer pa jih socialni položaj delavcev nič ne zanima. »Delavca nihče več ne vpraša, v kakšnih stanovanjskih razmerah živi. To je velik problem zlasti za mlade družine, saj je stanovanj na Ptuj premalo. Tudi raven zdravstvenega varstva se je s privatizacijo na Ptuj poslabšala. Za pregled pri zdravniku so dolge čakalne dobe, k specialistu pa človek tako in tako ne pride prej kot v nekaj mesecih. Tudi zaradi vsega tega se ekonomski položaj večine delavcev realno gledano slabša.«

Socialno ogroženi se po pomoč zatekajo na Center za socialno delo. »Tam imajo stroga

pravila, ki so določena z zakonom. Zato imajo ljudje velikokrat občutek, da jih obravnavajo kot številke. Sindikat s centrom še kar dobro sodeluje, res pa je, da so socialne pomoči zelo skromne.«

Sindikat zastopa v delovnih sporih 1800 članov

»Zaradi slabšanja ekonomskega položaja se čedalje več delavcev zateka po pomoč na območno organizacijo ZSSS – marsikaj tudi mimo sindikalnih zaupnikov v podjetjih. Žal pa za te namene nimamo dovolj sredstev. Lani smo za socialne pomoči namenili 700.000 tolarjev,« pravi Frajnkovič. »Veliko pa jih pride tudi po pomoč, ker jim delodajalec krši temeljne pravice iz delovnega razmerja. Gre za nepravilnosti pri sklepanju delovnega razmerja, pri izplačevanju plač, pri premeščanju in za druge kršitve delavskih pravic. Še vedno se srečujemo tudi s posameznimi primeri nezakonitega odpuščanja delavcev. Najbolj pogosto delavcem kršijo pravice zasebni delodajalci. Očitno menijo, da morajo biti delavci veseli, da so jih sploh zaposlili. Trenutno sindikalna služba pravne pomoči v delovnih sporih zastopa 1800 članov. Vsako leto sindikat pred sodiščem začne na novo zastopati od 200 do 300 članov, ob stečajih pa še veliko več.«

»Na Ptuj se zanimanje delavcev za včlanjevanje v ZSSS povečuje,« ugotavlja Frajnkovič. »Glede na to, da se ob stečajih podjetij precej naših članov vsaj začasno izgubi, pa se število članov v območni organizaciji v zadnjih letih ni bistveno povečalo.«

Uspešno delo sindikata

Območna organizacija ZSSS na Ptuj uspešno deluje, saj je v stalnem stiku s sindikalnimi podružnicami v podjetjih in zavodih. »Največ zaslug za uspešno delo imajo sindikalni zaupniki, ki so v najtežjem položaju, saj morajo sproti reševati vse probleme, ki pestijo delavce v podjetjih in zavodih. Pri tem jim po strokovni plati pomaga območna organizacija, v kateri veliko pozornosti posvečamo tudi sindikalnemu izobraževanju in usposabljanju zaupnikov. Na posvetih in sejah konference pa redno razpravljamo tudi o predlaganih spremembah in novostih na področju delovnopravne zakonodaje.«

Frajnkovič je prepričan, da se sindikatom in delavcem po vstopu Slovenije v Evropsko unijo pišejo boljši časi. »V državah unije delodajalci ne morejo tako kršiti delavskih pravic, kakor se to dogaja pri nas. Tudi moč sindikata je tam večja. Delodajalci se bodo morali v Evropski uniji bolj držati pravil, pa tudi pravna država bo zagotovo morala postati bolj učinkovita.«

Frajnkovič je prav tako prepričan, da bi morali pri nas sindikati storiti še več za ozaveščanje delavcev. »Brez tega delavci ne bodo spoznali, da si lahko pomagamo samo sami – seveda organizirani v sindikatih, saj delavcem v tej deželi očitno ne pomaga in ne bo več pomagal nihče drug.«

PРАВNA SVETOVALKA

Lučka Böhm, svetovalka
predsedstva ZSSS

**Delovnega
invalida
delodajalec ne
bo mogel
odpustiti**

Vprašanje: Delavec ima delovno razmerje za nedoločen čas, vendar le za polovični delovni čas. Sam se je prostovoljno pokojninsko zavaroval do polnega delovnega časa. Prejel je odločbo, da je delovni invalid II. kategorije, ki sme delati s skrajšanim delovnim časom največ štiri ure na dan. Kako je z izplačevanjem nadomestila plače za delovne invalide II. kategorije (zaradi nižje plače zaradi skrajšanega delovnega časa) v primeru, da ima delavec le delovno razmerje s polovičnim delovnim časom in torej tako ali tako že dela le štiri ure na dan? Ali bo delodajalec smel tega delovnega invalida odpustiti po 1. 1. 2003?

Odgovor: Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju v 3. odstavku 446. člena določa, da se do 1. 1. 2003 še uporablja večina določb o invalidskem zavarovanju iz zakona, ki je

veljal do 31. 12. 1999. Od leta 2000 dalje veljajo le določbe novega zakona v zvezi z osnovo in odmero invalidske pokojnine, povračilom potnih stroškov invalidom na poklicno rehabilitacijo, dodatkom za pomoč in potrežbo ter invalidnino. To med drugim pomeni, da so pravice delovnih invalidov II. kategorije še vedno urejene v starem zakonu.

Predreformni zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 12/1992, 67/1993, 43/1993, 5/1994, 7/1996, 54/1998) pa v 190. členu določa, kdaj se sme delovnemu invalidu izplačevati denarno nadomestilo zaradi dela s skrajšanim delovnim časom. Izplačuje se od dneva začetka dela s skrajšanim delovnim časom in dokler zavarovanec opravlja delo z delovnim časom, ki ustreza njegovi preostali delovni zmožnosti. Zakon je v 131. členu še določal, da je nadomestilo plače zaradi dela s skrajšanim delovnim časom enako razliki med plačo za krajši delovni čas od polnega in plačo, ki bi jo invalid prejemal, če bi isto delo opravljal s polnim delovnim časom. Nadomestilo pa se (spet v skladu s 190. členom) izplačuje zgolj za tiste dneve, za katere ima delavec po posebnih predpisih pravico do nadomestila plače.

Ta posebni predpis je seveda še vedno zakon o delovnih razmerjih. Ta v 68. členu določa, da gre delavcu nadomestilo plače za tiste dni in za toliko ur, kolikor znaša delovna obveznost na dan, ko zaradi opravičene odsotnosti z dela ne dela. Drugače povedano: delavec je upravičen do nadomestila plače, če je pred tem upravičen do plače. Nadomestilo plače za delo nad štiri ure na

dan se bo torej izplačevalo le pod pogojem, če je sklenjeno delovno razmerje za več kot štiri ure dela na dan.

Ker pa ima delavec, na katerega se nanaša vprašanje, delovno razmerje za štiri ure dela na dan, ni upravičen do denarnega nadomestila za delo, ki bi bilo daljše od štirih ur. Dejstvo, da se je delavec prostovoljno pokojninsko zavaroval, na to ne vpliva. Na podlagi tega zavarovanja namreč ni upravičen do plače in torej tudi ne do nadomestila plače.

Ker ima delovno razmerje za polovični delovni čas, tudi ni brezposeln in ne more biti prijavljen na zavodu za zaposlovanje. Ker ima delovno razmerje, iz invalidskega zavarovanja ni upravičen niti do denarnega nadomestila plače za brezposelne delovne invalide za čas čakanja na zaposlitev. To nadomestilo dobijo brez lastne krivde brezposelni delovni invalidi, ki so se na zavodu za zaposlovanje prijavi v 30 dneh od prenehanja delovnega razmerja.

Delodajalec pa tega delovnega invalida ne bo mogel odpustiti po 1. 1. 2003. Novi pokojninski zakon namreč v prehodnem 397. členu določa, da delovni invalidi, ki bodo to postali do 1. 1. 2003, tudi po navedenem datumu obdržijo vse pravice v nespremenjenem obsegu, kakršnega določajo predpisi, veljavni do 1. 1. 2003. Prejšnji zakon pa je v 139. členu določal obveznost delodajalcev, da delovne invalide obdržijo na delu in jim zagotovijo delo s skrajšanim delovnim časom. Edina izjema so bili delodajalci, ki so imeli manj kot pet zaposlenih delavcev.

Deseta obletnica Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije

Nagrade tudi predstavnikom Svobodnih sindikatov Slovenije

Skupščina Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) je 28. februarja na slavnostni seji ob 10. obletnici ustanovitve sprejela Deklaracijo za socialno pravičnost in ohranjanje načel solidarnosti v zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Hkrati je podelila priznanja za dosežke in zasluge pri upravljanju zavoda v korist zavarovanih oseb. Predsednica skupščine Ana Mokorel je ob podelitvi dejala: »Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije ob desetletnici svojega dela izkazuje posebno čast in priznanje za dosežke in zasluge pri upravljanju ZZZS v dobrobit zavarovanih oseb nekdanjim predsednikom organov upravljanja. Le redko se imamo priložnost ozreti na prehojeno pot, oceniti dosežke in predvsem ugotoviti, da za vsakim dosežkom stoji trdo delo predanih posameznikov. Zato se na slavnostni seji še posebej spominjamo tistih, s katerimi je ime in ugled zavoda nerazdružljivo povezano in zapisano v zgodovino slovenskega zdravstvenega zavarovalništva.«

Priznanja so prejeli predstavniki delodajalcev v organih upravljanja Rudi Turk, Miloš Kovačič, Franjo Bizjak, Mojca Brank, Franc Škufca ter predstavniki zavarovancev Erih Šerbec, Sandi Bartol, Franci Klepej in Lučka Böhm. Povzemamo utemeljitev priznanj za predstavnike Zveze svobodnih sindikatov Slovenije v organih upravljanja tega zavoda:

Erih Šerbec je bil v obdobju od leta 1993 do leta 1997 predsednik skupščine ZZZS. V tem obdobju je zavod dosegel pomembne dosežke na področju nadaljnje dograditve sistema, leta 1993 je uvedel prostovoljno zdravstveno zavarovanje, leta 1994 je izdelal Poslovno strategijo zavoda, na njeni podlagi je leta 1995 sprejel Pravila obveznega zdravstvenega zavarovanja. Zavod je v tem času pomembno prispeval k razvoju dogovarjanja med partnerji v zdravstvu, v vedno večjem obsegu sklepal pogodbe z zasebniki koncesionarji in razvijal mešani javno-zasebni način financiranja izvajalcev zdravstvenih storitev.

Lučka Böhm je bila v obdobju od leta 1992 do leta 1993 prva predsednica začasnega upravnega odbora zavoda. Z izjemnim poslušom za uresničevanje pravic zavarovanih oseb je neprecenljivo prispevala h kakovosti sistema zdravstvenega zavarovanja. Sodelovala je v pomembnih odločitvah za razvoj sistema, še posebej kartice zdravstvenega zavarovanja.

Zavod je v tem obdobju dejavno uveljavil načelo avtonomnega in gospodarnega upravljanja s prispevki zavarovancev in delodajalcev ter s strokovnim delom vzpostavil temelje za stabilnejše financiranje zdravstvenega varstva kot nujnega pogoja za ohranitev kakovostne ravni pravic zavarovanih oseb.

Sandi Bartol je od leta 1992 dalje član skupščine zavoda, v obdobju od leta 1997 do leta 2001 pa je bil predsednik upravnega odbora. V tem obdobju je zavod uspešno prenesel dejavnost prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja na novoustanovljeno Vzajemno zdravstveno zavarovalnico, Bartol je tudi član njenega nadzornega sveta.

Nagrabenec je med drugim pomembno prispeval k uspešni uvedbi sistema kartice zdravstvenega zavarovanja, za kar je zavod oktobra leta 2000 v Parizu prejel tudi prestižno mednarodno nagrado Sesames na področju kartičnih tehnologij.

Franc Klepej je član skupščine ZZZS od leta 1992 dalje in je bil v obdobju od leta 1994 do leta 1999 predsednik odbora za prostovoljno zdravstveno zavarovanje. V tem obdobju je ZZZS uspešno uvedel prostovoljno zdravstveno zavarovanje in že v prvem letu zavaroval več kot milijon zavarovancev.

Leta 1999 pa je učinkovito izvedel prenos izvajanja te zavarovalne vrste na novo specializirano zdravstveno zavarovalnico, Vzajemno, ki ji danes zaupa že več kot 1.200.000 zavarovancev. G. Klepej ima posebne osebne zasluge, da je Vzajemna danes stebler medgeneracijske vzajemnosti in solidarnosti na področju prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj.

SDTS

Članstvo stoodstotno podpira vodstvo sindikata

Komanditna družba L & M Ljubljana je po naročilu SDTS prejšnji mesec opravila javnomnenjsko raziskavo med člani tega sindikata. Z njo je želela ugotoviti, koliko članstvo podpira prizadevanja vodstva sindikata pri omejevanju obratovalnega časa neživilskih prodajaln ob nedeljah. Kot je na tiskovni konferenci ta torek povedala direktorica raziskovalne družbe Manja Leskošek, je anketa pokazala, da ima vodstvo sindikata pri teh ciljih popolno podporo članstva.

Izkušeni anketarji so člane sindikata o njihovih stališčih spraševali od 16. do 25. februarja po telefonu. Izbirali so jih s spiska 1493 članov. Ker jih 208 nima telefona, so poklicali 1285 članov sindikata. Od teh se jih 359 ni oglasilo, 46 pa jih ni želelo odgovorjati. Kar veliko anketiranih je izrazilo strah, da bodo zaradi odgovaranja na anketo trpeli negativne posledice. Odgovarjali so šele po zagotovilu, da bo njihova identiteta tajna in da bodo objavljeni le skupni rezultati.

Vsi, ki so odgovarjali na anketo, so naklonjeni aktivnosti vodstva sindikata in tudi kooperativni. O vprašanih so vsi imeli izoblikovano mnenje in so se z anketarji hoteli pogovarjati še o čem. Očitno je, da so se želeli komu potožiti.

Spiske 1493 članov sindikata so določili sekretarji območnih organizacij sindikata. Kot je na tiskovni konferenci povedal Stane Drobnič, sekretar območnega odbora SDTS za Ljubljano in okolico, je bilo med njimi tudi tretjina zaposlenih v Mercatorju. Anketarji so ugotovili, da spiski niso ažurirani, saj je nekaj članov že bilo na zavodu, nekaj jih je delalo drugje ali so se upokojili. V anketi je sodelovalo 748 žensk in 132 moških (15 odstotkov). Med anketiranimi jih

572 dela tudi ob nedeljah in praznikih (nekateri le občasno (december, prazniki). Med 308, ki ne delajo ob nedeljah, so nekateri že delali, nekateri pa to še čaka.

Anketiranci so morali odgovoriti na tri vprašanja. Prvo se je glasilo: Ali podpirate prizadevanja Sindikata delavcev trgovine Slovenije za omejitev obratovalnega časa ob nedeljah in praznikih le za nujne življenjske potrebe?

Vseh 880 anketiranih je odgovorilo pritrdilno. Mnogi so k temu dodali še: vse trgovine bi morale biti ob nedeljah zaprte; kupce z odprtimi trgovinami le razvajamo; če smo včasih kupovali ob sobotah dopoldne, bi lahko še zdaj; ob nedeljah bi morala delati tudi ministrica Petrinova.

Drugo vprašanje se je glasilo: Sindikat si tudi prizadeva, da delodajalci, ki kršijo kolektivno pogodbo in zakon o delovnih razmerjih, ne bi dobili dovoljenja za nedeljski in praznični delovni čas. Ali podpirate ta prizadevanja sindikata?

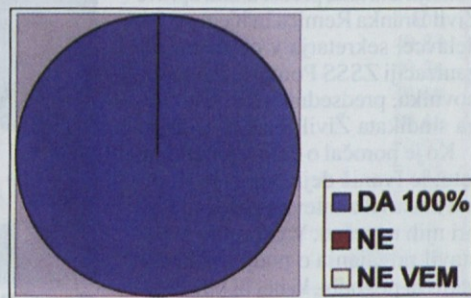
Tudi na to vprašanje je vseh 880 vprašanih odgovorilo pritrdilno.

Tretje vprašanje je bilo: Ali bi se bili pripravljeno odpovedati 1500 tolarjem prihodka, da bi bili ob nedeljah in praznikih z družino?

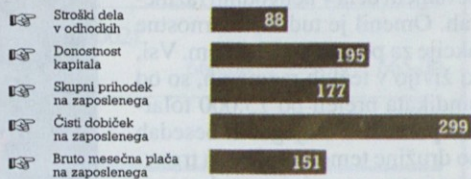
Na to vprašanje je pritrdilno odgovorilo 878 vprašanih, dva pa se s tem nista strinjala. Znesek je približno toliko, kot znaša dodatek za delo ob nedeljah. Ker številni anketiranci tega niso vedeli, raziskovalci sklepajo, da na anketo niso bili vnaprej pripravljene. Članici, ki se nista bili pripravljene odpovedati nedeljskemu dodatku, sta izjavili, da s tem izražata solidarnost z mlajšimi delavkami.

Precej vprašanih je dodalo, da bi bili pripravljene še kaj primakniti iz svojega žepa, da bi lahko bili prosti. Ena od anketiranih je dejala, da ob nedeljah ne bi delala niti za 15.000 tolarjev. Slišati je bilo tudi, da nedeljskega dela ne dobijo plačanega posebej in lahko izrabijo le proste ure. Anketiranci

Podpora članov sindikata njegovemu vodstvu pri prizadevanjih za omejitev obratovalnega časa trgovin

Trgovina (rast 1996-2000)

so tudi povedali, da ima trgovina ob nedeljah več stroškov kot zaslužka. Opozarjali so tudi na to, da so zaradi njihovega dela prikrajšani lastni otroci in zato prepuščeni cesti.

Po besedah predsednika SDTS Francija Lavrača so delodajalci preprečili, da bi anketo opravila družba Kati, ki javno mnenje raziskuje tudi za TVS. Sindikat je bil z njo že dogovorjen, ko je dobil odpoved, in se nato dogovoril z družbo L & M Leskošek.

Na vprašanje, kaj meni o trditvah vodstva Mercatorja, da se trgovkam cedita med in mleko, je Lavrač dejal, da gre za zavajanje javnosti. Menil je tudi, da uvajanje nedeljskega dela diktira najboljši sosed, ki je povsod sposoben lobirati za svoje interese. Delavke so resnico povedale v pismu, ki ga je naše glasilo objavilo prejšnji teden (NDE št. 8, stran 6), vendar se podenj niso upale podpisati.

Večina zaposlenih se boji zameriti šefom in si s tem ogroziti delo. Zato zaradi obratovalnega časa SDTS po Lavračevih besedah ne more organizirati stavke. Uporabil pa bo vse druge oblike pritiska. Za april že pripravlja mednarodno konferenco, na kateri bodo sodelovali tudi predstavniki hrvaških in avstrijskih sindikatov.

Franček Kavčič

Rezultate ankete je predstavila Manja Leskošek (druga z leve).

Letni članski sestanek delavcev nekdanjega podjetja Potrošnik iz Murske Sobote

Gradili bodo močan in enoten sindikat

Delavci bivšega samostojnega podjetja Potrošnik iz Murske Sobote so se v soboto zbrali na letnem članskem sestanku SDTS v Zdravilišču Moravske Toplice. Potrdili so poročilo o delu v lanskem letu in program za letos. Ker so se pripojili podjetju Živila, so svojo sindikalno organizacijo preimenovali v SDTS Živila Murska Sobota.

Več kot 220 članov je uvodoma pozdravil predsednik organizacije Drago Ivanič. Ni pozabil tudi na tiste, ki so tega dne opravljali delo na delovnih mestih. Še posebej je pozdravil goste, sekretarja SDTS Sandija Bartola, predsednika uprave Živil Branka Remica in njegove sodelavce, sekretarja v območni organizaciji ZSSS Pomurje Pavla Vrhovnika, predsednika samostojnega sindikata Živil Staneta Udirja.

Ko je poročal o delu v preteklem letu, je Ivanič dejal, da si je sindikat zastavil zahtevne naloge in bil pri njih uspešen. V ospredje je postavil pogajanja o podjetniški kolektivni pogodbi, ki naj bi bila kmalu podpisana. Veliko dela je bilo tudi v zvezi z delovnim časom in plačevanjem dela v neugodnih razmerah. Omenil je tudi solidarnostne akcije za pomoč sodelavcem. Vsi, ki živijo v težkih razmerah, so od sindikata prejeli po 15.000 tolarjev pomoči. Po njegovih besedah so družine temelj družbe in trgovkam in trgovcem je zato treba omogočiti, da jih ohranjajo in razvijajo. Pohvalil je tudi uspehe športnikov, ki so dosegli vidne rezultate na območnih in državnih tekmovanjih.

Ivanič se je upravi podjetja zahvalil za kooperativnost in pripravljeno za reševanje problemov.

Poročilo o pozitivnem finančnem poslovanju in ugodni bilanci za lansko leto je podala Dragica Hodoš-

Sandi Bartol, sekretar SDTS

Branko Remic, predsednik uprave Živil iz Kranja

Po uvodnih formalnostih je vodenje sestanka prevzelo delovno predsedstvo pod vodstvom Antona Križnika.

Na članskem sestanku so delovnim jubilentom izročili šopke nageljnov. Predsednik sindikata in predsednik uprave sta ob tem ugotavljala, da je največ tistih s 30 leti delovne dobe.

ček. Nadzorni odbor v poslovanju ni odkril nobenih nepravilnosti.

V razpravi je Sandi Bartol dejal: "Živimo v krutem svetu, kjer med trgovci in v interesu kapitala poteka boj za povečanje tržnega deleža. Tekmovanje je tudi neracionalno, saj gradijo tudi nepotrebne zmogljivosti, kar vse na svojih plečih občutijo zaposleni. Plače v trgovini zaostajajo za drugimi dejavnostmi, najslabše je v maloprodaji. Trgovka ima osnovno plačo nižjo, kot je z zakonom določena minimalna plača.

Po enoletnih pogajanjih smo dosegli povečanje plač za tri odstotke. Prizadevali si jih bomo povečati še za deset odstotkov, da bi bili ljudje motivirani za zahtevno in naporno delo. Pri obratovalnem času se je zgodilo to, kar se ni nikjer v Evropi. To, da posamezni delodajalci silijo delavce delati noč in dan, je nacionalna sramota (aplavz). Morali bi vedeti, da je dobrina tudi prosti čas, tudi družina, ki je ne smemo zanemariti.

Ker so stiske trgovk in trgovcev vse večje, nas je v SDTS vedno več. Razen sindikata delavcev ne štiti nihče, tudi inšpektorji ne dajejo vsega od sebe.

Proti nepravilnostim se moramo boriti, saj bodo sicer delodajalci imeli le ustraševane delavce. Spremeniti moramo plačno politiko, doseči civiliziran obratovalni čas. Pozivam vas, da se nam pridružite v naših akcijah. Če s pritiski ne bomo uspeli, bomo morali boj zaostriti (aplavz)."

Branko Remic je najprej dejal, da se z Bartolom v marsičem strinja, ne pa v vsem. "Ne želimo si ponižanih delavk in delavcev. Uspešno poslušamo že 50 let. Bartol upravičeno zagovarja le interese zaposle-

Drago Ivanič, predsednik SDTS v Živilih Murska Sobota

nih, mi pa moramo biti prijazni tudi do lastnikov, okolja, dobaviteljev, kupcev, kar je zelo zahtevna naloga. Živila v Pomurju so lani pokrila 135 milijonov Potrošnikove izgube iz prejšnjih let. Z rezultati so v vodstvu zadovoljni, enako tudi z odnosom zaposlenih do dela. Pripojitev Potrošnika je bila uspešna. Lani so obseg prometa povečali za 20 odstotkov, kar kaže, da se kupci vračajo v trgovine bivšega Potrošnika. Živila so v pomurske trgovine investirala 1,2 milijarde tolarjev. Potrošnik je bil pred leti dvakrat večji od Živil, sedaj je razmerje obrnjenno. Povečanje plač za deset odstotkov bomo skušali uresničiti. Čeprav je boj med trgovci neverjetno oster, smo ga zdržali in zdržali bomo tudi naprej.

Hvala sindikatu in vsem vam za sodelovanje. Tudi v bodoče moramo dobro sodelovati. Sam sem enkrat mesečno v Pomurju in sem za klice ljudi vedno dosegljiv."

Udeležence sestanka je pozdravil tudi predsednik samostojnega sindikata Živil Stane Udir, v katerem je 800 članov. Pavel Vrhovnik iz območne organizacije ZSSS pa je udeležencem zaželel, da bi se dobro delo poznalo tudi v njihovih kuvertah.

Na predlog Draga Ivaniča so udeleženci sprejeli sklep o preimenovanju v SDTS Živila Murska Sobota. Vanj je od 550 zaposlenih včlanjenih 520. Ivanič je predstavil tudi program dela za letošnje leto. Po njegovih besedah bo težišče pri

skupnih nalogah ZSSS (zlasti zakon o delovnih razmerjih) in pri solidarnostni pomoči članom sindikata v gmotni stiski. "Čilje bomo dosegli, če bo naš sindikat močan in če bomo enotni. Osrednja naloga pa je nov plačni sistem, ki bo uveljavljen s podjetniško kolektivno pogodbo. Delali bomo tudi za kakovostnejše življenje. Ker je kadrovska sestava izvršnega odbora dobra, veliko je mladih, bomo pri tem uspešni," je zaključil Ivanič.

F. K.

Prejšnji teden so predstavniki partnerjev podpisali aneks h kolektivni pogodbi za dejavnost trgovine. Po njem se bodo izhodiščne plače povečale za tri odstotke. Udeleženci so ob tem povedali:

Stanislav Brodnjak: *To ni dejanje, ki ga je treba popularizirati, saj ni niti zmagovalcev niti poražencev. Odločitev za možnost prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja pa je za sindikate strateško dobra poteza, ki jo bo mogoče še kdo posnemal.*

Sandi Bartol: *Po enoletnih težkih pogajanjih smo prišli do treh odstotkov. Prepričan sem, da so za to, da bi prehodili daljšo pot, potrebni tudi manjši koraki. Skušali bomo nadaljevati pogajanja o plačnem modelu, ki bo temeljil na plačevanju nosilnih poklicev.*

Predsednik SDTS Franci Lavrač podpisuje aneks h kolektivni pogodbi dejavnosti, levo predstavnik trgovskega sindikata pri Konfederaciji 90, zadaj Jože Kovač, sekretar združenja trgovine pri GZS, desno Sandi Bartol, sekretar SDTS.

Sindikata delavcev trgovine Slovenije

Nove višine izhodiščnih plač

Na podlagi aneksa h tarifni prilogi kolektivne pogodbe dejavnosti trgovine Slovenije (podpisanega 27. februarja 2002) se izhodiščne plače s 1. marcem povečajo za 3 odstotke in znašajo:

Tarifni razred	Razmerje	Izhodiščne bruto plače v SIT
I. enostavna dela	1.00	68.840
II. manj zahtevna dela	1.10	75.724
III. srednje zahtevna dela	1.23	84.673
IV. zahtevna dela	1.37	94.310
V. bolj zahtevna dela	1.55	106.702
VI. zelo zahtevna dela	1.85	127.354
VII. visoko zahtevna dela	2.10	144.564
VIII. najbolj zahtevna dela	2.50	172.100
IX. najbolj pomembna, najbolj zahtevna dela	3.00	206.520

Sandi Bartol, sekretar

Sindikalna lista

Marec 2002	Gospodarske dejavnosti (temelj je SKP za gospodarstvo)	Javni sektor* (nekdanje negospodarstvo)
	SIT	SIT

Prvi del

1. Dnevnice

– cela dnevnic		
(nad 12 do vključno 24 ur odsotnosti)	3.500,00	4.252,00
– polovična dnevnic		
(nad 8 do 12 ur odsotnosti)	1.750,00	2.125,00
– znižana dnevnic (od 6 do 8 ur)	1.218,00	1.480,00

2. Kilometrini (od 2. 10. 2001 dalje)	51,15	51,15
(od 16. 10. 2001 dalje)	51,03	51,03
(od 30. 10. 2001 dalje)	50,58	50,58
(od 13. 11. 2001 dalje)	49,83	49,83
(od 11. 12. 2001 dalje)	49,26	49,26
(od 1. 1. 2002 dalje)	49,68	49,68
(od 8. 1. 2002 dalje)	50,46	50,46
(od 5. 2. 2002 dalje)	50,97	50,97
(od 19. 2. 2002 dalje)	51,42	51,42
(od 5. 3. 2002 dalje)	51,63	51,63

3. Ločeno življenje*	91.753,00	62.066,00
-----------------------------	-----------	-----------

4. Prenosišče – povračilo stroškov prenočevanja do višine zneska po predloženem računu, ki ga odobri delodajalec

5. Regres za prehrano (od 1. 1. 2002)		
– po SKPGD (na delovni dan)	665,00	665,00

Drugi del

1. Jubilejne nagrade

– po SKPGD (delo pri zadnjem delodajalcu)		
– za 10 let	64.887,00	52.178,00
– za 20 let	97.331,00	78.266,00
– za 30 let	129.774,00	104.355,00

2. Odpravnina-ob upokojitvi	458.768,00	702.411,00
oziroma dve plači delavca, če je to zanj ugodneje		oziroma tri plače delavca, če je to zanj ugodneje

3. Solidarnostne pomoči		
– po SKPD – ob smrti delavca	137.670,00	104.355,00
– ob smrti v ožji družini	68.815,00	–

4. Minimalna plača (od 1. 1. 2002)	94.675,00	94.675,00
---	-----------	-----------

5. Zajamčena plača (od 1. 1. 2002)	47.570,00	47.570,00
---	-----------	-----------

6. Regres za letni dopust

– najmanj	117.298,00	
– ali največ	149.856,00	125.805,00
(70 % povprečne slovenske plače)		

* 1. Javni sektor tudi v okviru gospodarskih dejavnosti izplačuje ločeno življenje po zakonu (Uradni list RS št. 87/97).
2. V javnem sektorju se uporablja zakon, za jubilejne nagrade in solidarnostno pomoč pa kolektivna pogodba.

Bartol: Predlagana sprememba 17. člena je nesprejemljiva

Na tiskovni konferenci SDTS v torek, 5. februarja, je sekretar tega sindikata med drugim dejal: "Predlog spremembe 17. člena zakona o trgovini, kot ga je v ekonomsko-socialnem svetu predstavila ministrica Tea Petrin, je za naš sindikat nesprejemljiv. Delodajalcem le načelno nalaga, da so v primeru podaljševanja obratovalnega časa dolžni zaposliti dodatne delavce. Kot smo slišali enega od uglednih delodajalcev, je tudi to zanje nesprejemljivo, saj naj bi posegalo v podjetniško svobodo.

Pogajanja o tem členu se bodo nadaljevala v četrtek, 7. marca. Če bomo na njih kaj dosegli, bo dobro, sicer bo našega sodelovanja v delovni skupini pri ministrstvu za gospodarstvo konec.

Naša zahteva je redni delovni čas od ponedeljka do sobote, lahko tudi do 21. ure. Ob nedeljah pa naj bi bile odprte le dežurne trgovine, v katerih bi bilo mogoče kupovati nujne prehranske proizvode. Delodajalci, ki bi kršili pravice zaposlenih, ne bi smeli dobiti dovoljenja za nedeljsko dežurstvo. To je nujno, saj inšpektorji ne morejo nadzirati kakšnih 30.000 trgovskih subjektov. Tudi sami ugotavljajo, da

je treba narediti red. Takšna je naša evropsko naravnana ponudba, ki omogoča uravnotežene različnih interesov.

Trgovske delavke so se znašle v vulgarnem zgodnjem kapitalizmu.

Stroški dela so se od leta 1996 do 2000 zmanjšali za 12 odstotkov, donosnost kapitala pa je večja za 95 odstotkov. Skupni prihodek na zaposlenega se je v teh štirih letih povečal za 77 odstotkov, dobiček na zaposlenega je večji za 199 odstotkov, plače delavcev pa le za 51 odstotkov.

Ti podatki dokazujejo, da podaljševanje obratovalnega časa deluje izrazito v korist delodajalcev. To je tudi posledica nemožnosti zaposlenih, da bi bili udeleženi pri dobičku.

Na filozofijo, ki jo širijo nekateri delodajalci in tudi ministrstvo za gospodarstvo, da moramo ločiti obratovalni in delovni čas, ne pristajamo. Tudi podatki inšpekcije dokazujejo, da je povezava zelo velika. Ne verjamemo tudi temu, da bodo ob nedeljah odprti nakupovalni centri povzročili, da bo naša država postala dežela nakupovalnega turizma.

F. K.

Pogodba – sporazum dveh partnerjev

SDTS je na ekonomsko-socialni svet (ESS) naslovil vlogo, s katero prosi za mnenje o tem, ali se povečanje izhodiščnih plač lahko poveže z možnostjo, da vodstva podjetij to povečanje na podlagi dogovorov s sindikati družb vključijo v premijo dodatnega prostovoljnega pokojninskega zavarovanja.

Na to vprašanje je državna sekretarka v ministrstvu za delo Nataša Belopavlovič pripravila odgovor, iz katerega povzemamo:

Vsebina kolektivne pogodbe je rezultat pogajanj dveh enakopravnih partnerjev, ki v pogajanja vstopata vsak s svojimi pričakovanji in zahtevami. V kolektivnih pogodbah zapisane odločitve so sprejemljive za obe strani. V Sloveniji ni institucije, ki bi formalno presojala legitimnost postavljenih zahtev partnerjev v kolektivni pogodbi. Tudi ESS te vloge nima.

Ne glede na to pa ESS meni, da zahtevi Zdru-

ženja za trgovino GZS ni mogoče oporekati legitimnosti. Ta predlog ne pomeni absolutnega odklanjanja povečanja plač, kar bi bilo po Dogovoru o politiki plač sporno, saj je v njem zapisano, da se bodo partnerji pogajali o spremembah kolektivnih pogodb dejavnosti z namenom zmanjšanja razlik med minimalno in izhodiščnimi plačami. Predlog je treba razumeti kot poizkus, da se v podjetjih, kjer delodajalci ne morejo zagotoviti takega povečanja, dogovorijo za alternativno rešitev, ki je tudi v prid delavcem, in o kateri se morata strinjati obe strani.

To, da v kolektivnih pogodbah ni določb o nekaterih pravicah (na primer o prostovoljnem dodatnem pokojninskem zavarovanju), ne more biti ovira, da jih s spremembami kolektivnih pogodb vanje ne bi mogli vključiti. Kakovost kolektivnih pogodb je ravno v tem, da jih je po volji strank mogoče dopolnjevati z novimi rešitvami, o katerih so se partnerji sporazumeli.

F. K.

Urad za enake možnosti bo pomagal prodajalkam

SDTS je prejšnji teden vladnemu uradu za enake možnosti naslovil pobudo, da se vključi v reševanje vse večjih krivic delavk – prodajalk, ki mejijo na pojav diskriminacije žensk.

Direktorica urada Mira Olup Umek se je takoj odzvala na našo pobudo in izrazila pripravljenost za sodelovanje, saj se tudi nanjo obra-

čajo delavke z vprašanji, povezanimi z delovnim časom. V SDTS bomo v dveh tednih pripravili poročilo o hudih kršitvah pravic prodajalk, do katerih prihaja zaradi podaljševanja obratovalnega časa prodajaln, s tem pa tudi delovnega časa večine zaposlenih.

Sandi Bartol

To je noro

Direktor podjetja Family shop iz Kopra Alfredo Cavallaro se je te dni s Sandijem Bartolom pogovarjal o rešitvi problema ene od delavk tega podjetja. Ko sta govorila o obratovalnem času prodajaln, je trgovec iz Italije dejal:

"To, kar ste v zvezi z obratovalnim časom prodajaln naredili v Sloveniji, je povsem noro.

V Italiji delajo trgovci 40 ur na teden.

Ker ob sobotah delajo ves dan, imajo ob nedeljskih pol dneva zaprto.

Ob nedeljah pa naši trgovci ne delajo. Nedelja je pri nas sveta in delavci imajo ta dan pravico do počitka in sprostitve. Če imajo veliki trgovci pravico trgovine odpreti ob nedeljah, s tem uničujejo male trgovce.

Sam bi svojim delavcem dovolil, da se udeležijo demonstracij zoper nedeljsko delo. Pripravljen sem tudi financirati anketo med ljudmi o tem, ali naj bodo trgovine ob nedeljah odprte."

Alfredo Cavallaro

F. K.

Kako skupina Era utrjuje svojo vlogo

Vodja odnosov z javnostmi v skupini Era je pred nedavnim poslala v prodajalne pismo predsednika uprave Gvida Omladiča. Odgovorne je prosila, naj predsednikovo pismo razbesijo na oglasne deske in poskrbijo, da bodo zaposleni obveščeni o predsednikovem meniju in pričakovanjih.

Iz pisma povzemamo:

"Vsi, skoraj 2000 zaposlenih v skupini Era smo medsebojno soodvisni. Zato ni sprejemljivo, da nekateri z nakupi v neerinih prodajalnah krepijo konkurenco. Takšno ravnanje ne kaže pripadnosti družbi, zato pričakujemo, da boste vsi, ki prejimate za svoje delo plačilo v družbah skupine Era, gradili Ero, ki je znana po odlični kvaliteti storitev.

V naših 130 prodajalnah lahko kupimo prehrambeno in neprehrambeno blago in razen izjemoma ni razlogov za nakupe pri konkurenci. Notranja kontrola bo v prihodnje preverjala tudi nakupe naših zaposlenih pri konkurenci."

Kot nas je obvestil Andrej Krajnc, sekretar območnega odbora SDTS za Velenje, bo vsebino tega pisma, ki nam ga je posredovala Tjaša Logar, sekretarka območnega odbora SDTS za Zasavje, v prihodnjih dneh obravnaval Erin sindikat.

F. K.

Tudi v uspešnem podjetju ima sindikat dovolj dela

Pogovarjali smo se s Polono Šušteršič, predsednico sindikata KNG v zelo uspešnem farmacevtskem podjetju Bayer Pharma v Ljubljani

Polona Šušteršič je že dobrih deset let predsednica sindikata KNG v Bayer Pharmu v Ljubljani, od leta 1995 pa tudi sveta delavcev. Sprva se je pogovora malo otepala, češ da se v sindikatu ne dogaja nič posebnega ali zanimivega. V pogovoru se je nato izkazalo, da čisto nezanimivo delo v sindikatu podjetja, ki je poslovno uspešnejše od večine slovenskih podjetij, vendarle ni.

Bayer Pharma je bila ustanovljena leta 1971 na podlagi skupnih vlaganj Leka, ki je dal 51 odstotkov kapitala, in nemškega concerna Bayer, ki je prispeval preostalih 49 odstotkov kapitala novega podjetja. Osnovna dejavnost je proizvodnja tablet, mazil, raztopin; manjši del poslovanja zajema uvoz izdelkov. Zdravila obsegajo 80 odstotkov prodaje, ostalo so izdelki široke potrošnje za nego kože, za gospodinjstva in nego malih živali.

Bayer Pharma Ljubljana je ustanovila podjetja v drugih državah na območju nekdanje Jugoslavije: na Hrvaškem, v BiH, Makedoniji, lani pa tudi v sedanji Jugoslaviji, v Beogradu.

Kako velik je kolektiv? Koliko članov ima vaš sindikat?

V Ljubljani nas je zaposlenih 169, od tega 105 žensk, smo torej pretežno ženski kolektiv. Vseh skupaj pa nas je zaposlenih okoli 189, v Sarajevu trije, v Makedoniji dva, v Beogradu eden in v Zagrebu 14.

V Ljubljani imamo od 169 zaposlenih 132 članov. Drugega sindikata v podjetju ni.

Poslovni rezultati?

Dobri, čeprav moram reči, da smo bili v prvih letih dosti bolj uspešni. Ampak dobiček je padal v vseh Bayerjevih podružnicah po svetu. Mislim, da je Bayer malo zaspal pri iskanju strateškega partnerja in da ga zato še ni našel. Poleg tega smo lani morali s trga umakniti lipobay in to se nam zelo pozna, poznalo pa se bo tudi v prihodnjih letih.

Poslovni rezultati so povezani tudi s plačami zaposlenih.

Plače imamo kar v redu, ne glede na visoko izobrazbeno strukturo. Kolektivno pogodbo precej presehamo, tudi druge pravice iz tarifnega dela pogodbe se uresničujemo brez težav.

Ali primerjate plače v vašem podjetju s plačami v nemških podjetjih Bayerja?

Seveda smo se spraševali, kakšne so razlike med našimi in njihovimi plačami, vendar podatkov o plačah v Nemčiji nimamo. Od našega okolja pa precej odstopamo. Tudi druge socialne pravice imamo kar dobro urejene, zato ni večjih problemov. Če pa so kakšna odstopanja med oddelki, skušamo problem urediti.

Ali sindikat sploh dobi kdaj pritožbo kakoga zaposlenega, da se mu je zgodila krivica?

Ne.

Kaj pa potem dela sindikat?

Ha, ha, ha. Šalo na stran, sindikat ima tudi brez težav zaradi plač dovolj dela. Spremljamo rezultate poslovanja, vsako leto naredimo načrt, ka-

ko bomo plače višali. Z vodstvom podjetja smo dogovorjeni, da jih stoodstotno usklajujemo z rastjo inflacije vsake tri mesece. Regres dobivamo vsako leto marca zato, ker je decembrski osebni dohodek najvišji in zdajle ga bomo dobili 163.896 tolarjev ali 70 odstotkov povprečnega decembrskega osebnega dohodka. No, lani pa je bila za nekaj sto tolarjev najbolj ugodna plača za izračun regresa novembrska in ne decembrska. Toda podatek je prišel prepozno ...

Kaj pa trinajsta plača, pa božičnica? Ali ju ločujete ali pa je to za upravo eno in isto?

Razlikujemo to dvoje. Trinajsti plači sicer pravimo 'nagrajevanje po delu' še iz časov, ko taka izplačila niso bila dovoljena. Takrat smo 'iznašli' instrument nagrajevanja po delu enkrat letno in ta izraz je ostal še zdaj v veljavi. Je pa to trinajsta plača in je dobimo vedno konec novembra ali v začetku decembra. Osnova za izplačilo je navadno kar novembrska plača, vsakemu zaposlenemu pa je običajno priznana stoodstotna uspešnost, čeprav bi načelno lahko kdo ne dobil ničesar.

Božičnice pa lani nismo dobili, ker je rezultate pokvaril prisilni umik lipobaya s svetovnega trga. Morda lani božičnice nismo dobili tudi zato, ker smo imeli 30. obletnico podjetja in smo zaposleni zaradi tega po našem pravilniku o plačah dobili po eno dodatno plačo aprila. Tako smo lani dobili trinajsto in štirinajsto plačo. V planu za letošnje leto pa smo možnost izplačila božičnice seveda upoštevali.

Mar sindikat sodeluje pri pripravi letnega načrta? In opozori vodstvo na to postavko?

Sodeluje. Ker sama kot predsednica sveta delavcev, prisostvujem vsem sejam kolegija, poleg tega pa tudi po službeni dolžnosti sodelujem pri pripravi plana, z vnašanjem takšne postavke v plan podjetja ne more biti težav.

Nasploh si sindikati prizadevajo za povišanje osnovne plače, zlasti če je podjetje uspešno. Kako je s tem pri vas?

Nedavno smo delali analizo plač in se primerjali z Lekom in Krko. Osnovne plače imajo verjetno višje. Vendar smo tudi mi popravili plače, tako da prvega plačilnega razreda v prvem tarifnem razredu ne izplačujemo, pač pa najmanj drugega.

Kdo bi sodil v prvi razred?

Higienik na primer.

Prosim?

Tako pravimo čistilkam, meni se zdi nekako lepši izraz.

Polona Šušteršič: Sindikat ima tudi v dobrem podjetju vedno dovolj dela, kajti spanje na lovrikah se lahko hitro maščuje. K sreči imam zelo delaven izvršni odbor.

Koliko znese plača v drugem razredu prvega tarifnega razreda?

Ne vem natanko, mislim pa, da ni pod sto tisočakov neto. Tu so namreč še dodatki, denimo za stalnost in za delovne izkušnje, ki ju še upoštevamo. Tako dobijo zlasti delavke z daljšim delovnim stažem precejšen pribitek k plači iz tega naslova.

Zakaj vse porabite sindikalni denar? Za socialne pomoči najbrže ne?

Denar porabimo za različne namene. Del denarja plasiramo v 'čebelico'. Enkrat letno organiziramo sindikalni izlet, ob novem letu obdarimo člane sindikata, potem pa denarja že zmanjka. Morda še zmoremo štartnino za kakšne sindikalne športne igre.

Zato menimo, da sindikatu v podjetju ostane premajhen del članarine. Tudi marsikatera članica ali član menijo, da se jim ne izplača biti član sindikata, saj od tega nimajo nič več koristi kot nečlani.

Vse drugo, denimo kulturne in športne dejavnosti, obdaritev otrok ob novem letu, pokriva podjetje. Sindikat sodeluje kot izvajalec akcij ali kot organizator, včasih pa kak tolar tudi primakne. Organiziramo letovanja in skrbimo za počitniške zmogljivosti, denar za vzdrževanje pa prispeva podjetje. V zadnjih letih je podjetje zamenjalo počitniške prikolice, lastniki pa niso sprejeli našega predloga za nakup počitniškega apartmaja v Portorožu. Menili so, da je namesto tega treba poskrbeti za takšne plače, da si bodo zaposleni lahko privoščili višji standard. To je bilo nemško stališče. Mislim, da je takšno stališče pravilno.

Podjetje pa daje socialno pomoč zaposlenim, ki so več kot mesec ali dva na bolniški.

Delavke v proizvodnji in laboratorijih imajo opravka z nevarnimi snovmi. Kako je z zdravstvenim varstvom, preventivnimi pregledi?

Pri nas je zdravstveno varstvo žensk zelo dobro urejeno: vsako leto imamo obvezne zdravniške

Nadaljevanje na naslednji strani

preglede. Pred leti so imele preglede tudi delavke v režiji, čemur so se v zadnjem času odpovedale, ker se to šteje za dohodkovno boniteto. Ostal pa je, na pobudo sindikata, vsakoletni pregled dojk, ki ga plača podjetje. Zakon o zdravju in varstvu pri delu pa nam nekatere preglede spet omogoča. In jih bomo letos začeli uvajati.

Katere zadeve so za sindikat v letošnjem letu najpomembnejše?

Prva je dogovor o sklenitvi prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Tega nam lastniki podjetja lani niso odobrili, pred kratkim pa nam je uspelo z njimi skleniti dogovor, da bomo to vprašanje letos uredili. Premijo, 5,866 odstotka bruto plače, naj bi v celoti plačali lastniki. Predlog samo formalno še ni potrjen. Ne vem pa, za katero pokojninsko družbo se bomo odločili. Zelo pomembna naloga sindikata letos je, izboriti še eno uskladitev plač med letom poleg običajnega usklajevanja plač z inflacijo. Vendar ne morem reči ali nam bo uspelo, stvar je še povsem v zraku.

Če bo sprejeta kolektivna pogodba, bo treba novi vsebini prilagoditi naše pravilnike. Stalne dejavnosti pa so organiziranje športnih dejavnosti, rekreacije. Imamo najetih precej kapacitet v savnah in fitness centrih. Na kulturnem področju smo malo opešali, krila nam je spodrezal zakon o dohodnini, ko se vse zastojkarske karte za kulturne prireditve štejejo kot boniteta, dodatni dohodek, ki ga je treba prijaviti davkarji. Zato je zanimanje zaposlenih upadlo. Včasih sicer še kupimo karte za kakšno dobrodelno kulturno prireditev in jih razdelimo med člane.

S kom v vodstvu imate neposreden stik, z direktorjem ali kom drugim?

Ker je direktor Nemeč, se srečujem z njegovim pomočnikom, ki prihaja tudi na naše seje. Na seji sveta delavcev pred dnevi pa smo se dogovorili, da bodo v prihodnje na njih prisotni direktor, njegov pomočnik in prokurist podjetja. Seje sindikata so v dopoldanskem času, seje sveta delavcev pa zaradi sejinj po delovnem času.

Predsednica sveta delavcev in sindikata v eni osebi, to je za nekatere sporno. Ali ima to za zaposlene in za podjetje kakšno prednost?

Svet delavcev smo ustanovili leta 1994, leto kasneje pa podpisali participacijski sporazum. Na povezavo funkcij v eni osebi sem pristala na vztrajno prigovarjanje kratkega nemškega direktorja našega podjetja.

Kar se tiče združljivosti: čeprav je vsebina dela drugačna, morata svet delavcev in sindikat vendarle delati z roko v roki. Ker lahko drug drugemu zelo koristita. Če pa imata nasprotujoče si poglede, pa lahko prihaja do težav. Mislim, da se pri nas obe predstavniški telesi zaposlenih zelo dobro dopolnjujeta.

Ker je predsednik obeh ista oseba?

Ne, ne samo zato, bolj zaradi tega, ker je komunikacija med člani kolektiva zelo dobra, ker se med seboj dobro razumemo, in ker se kot majhen kolektiv dobro poznamo.

Ali ste kdaj razmišljali o profesionalizaciji, poklicnem opravljanju katere od svojih funkcij?

Tega si ne želim. Želim ostati v svojem poklicu, tudi zato, ker imam tako boljši stik s kolektivom, kot bi ga imela kot poklicna predsednica sindikata ali sveta delavcev. Čeprav bi po zakonu lahko imeli poklicnega predsednika sveta delavcev, vseeno mislim, da smo premajhen kolektiv za profesionalizacijo te funkcije.

B. R.

Sindikat komunale, varovanja in poslovanja z nepremičninami Slovenije

Predlog nove kolektivne pogodbe pripravili za pogajanja

Gotovo najpomembnejša novica je, da smo pripravili besedilo nove kolektivne pogodbe za komunalne dejavnosti. Imenovali smo tudi pogajalsko skupino, ki je pripravljena za pogajanja z delodajalci. O partnerjih smo že pridobili nekatera mnenja in soglasja. Ker z ministrstva za okolje in prostor še nismo dobili jasnega odgovora, se bomo morali dogovoriti za osebni pogovor z ministrom. Vendar zaradi urejanja partnerstva pogajanj ne bomo dolgo odlagali. Združenje za varstvo okolja pri GZS, Komunalno zbormico in Združenje delodajalcev bomo takoj pozvali, naj imenujejo svojo pogajalsko skupino. Upamo, da se bodo pogajanja začela že v marcu.

Še vedno je veliko problemov pri izvajanju kolektivne pogodbe za varnostnike in tu nas čaka veliko dela. Predvsem moramo neprestano pojasnjevati določila o plači in dodatke za manj ugoden delovni čas. Zato smo zahtevali ponov-

no obravnavo na komisiji za tolmačenje, ki je dala nedvoumno razlago, objavili jo bomo tudi v Uradnem listu. Veliko je tudi individualnih prošelj za posredovanje pri urejanju pravic iz delovnega razmerja.

Območno organizacijo ZSSS na Ptujso so zaprosili za posredovanje kar kolektivno na zboru članstva. Problemi varnostnikov so že tako pereči, da bo treba nanje opozoriti tudi javnost in naročnike njihovih storitev. Bolj spodbudno je, da se pripravlja poklicni standard za varnostnika čuvaja, varnostnika in varnostnika nadzornika, kar bo osnova za obravnavo na strokovnem svetu ministrstva za šolstvo in bo omogočilo odločitev o ustreznem specialističnem usposabljanju oz. šolanju varnostnikov. V ta projekt je aktivno vključen tudi naš sindikat, ki si je ureditev problema varnostnikov zadal v svojem osnovnem delovnem programu.

Mikolič Miloš, sekretar

Sindikat poklicnega gasilstva Slovenije

Položaj gasilcev naj uredi nov zakon o razmerjih plač

Sejo sveta sindikata v januarju smo posvetili pogajanjem koordinacije negospodarskih sindikatov o zakonu o sistemu plač v javnem sektorju. Dogovorili smo se za enoten nastop gasilskih sindikatov in oblikovali zahtevo, naj se v posebni plačilni podskupini navedejo tudi gasilci. Razvrščeni naj bi bili v plačilne razrede od 160.000 do 600.000 tolarjev. Za ustrežno ureditev položaja poklicnih gasilcev naj svoje naloge opravi tudi resorno obrambno ministrstvo oz. uprava za zaščito in reševanje, ki je dolžna pripraviti tudi pravilnik o napredovanjih. Od urada za sistem plač pri ministru za notranje zadeve smo dobili zahtevo, naj jim pošljemo podatke o številu zaposlenih gasilcev, nazivih in o plačah po posameznem tarifnem oz. plačilnem razredu. Ker te podatke lahko dajo le posamezni zavodi, smo se na sestanku z direktorji dogovorili, da tabele v desetih dneh pošljejo na naš sindikat, kjer jih bomo uredili in posredovali vladnemu uradu.

Na seji sveta v februarju so sodelovali tudi predstavniki zavarovalnice, ki so nas seznanili z dodatnim prostovoljnim pokojninskim zavarovanjem. O vključitvi gasilskih zavodov v to obliko zavarovanja se nismo mogli opredeliti, ker zanj ni zakonske osnove. Zato smo podprli zahtevo po ustrezni spremembi zakona oziroma enotni ureditvi za ves javni sektor.

Zadnjo soboto v februarju je bil tudi drugi veleslalom za poklicne gasilce na Krvavcu, organiziral ga je GRC Novo mesto v sodelovanju s Sindikatom poklicnega gasilstva in združenja pri GZS. Veleslalom so nameravali izpeljati na Črmošnjicah, vendar jim je toplo vreme pobralo ves sneg. Prvotno je bilo prijavljenih 12 ekip, tekmovanja pa se je udeležilo le 48 tekmovalcev iz osmih enot. V lepem sončnem dnevu je ekipno zmagal GRC Novo mesto, ki je edini imel tekmovalce v vseh kategorijah, drugi so bili gasilci Aerodroma Brnik in tretji tekmovalci ZGRS Kranj.

Miloš Mikolič, sekretar

Seminarje organiziramo tudi za območne organizacije

ZSSS je februarja po naročilu območnih organizacij ZSSS Velenja in Gorenjske izvajala temeljna seminarja za sindikalne zaupnike in člane sindikatov iz teh dveh območij.

Na dvodnevni seminarjih smo udeležence seznanili z aktualnimi nalogami ZSSS, socialnim partnerstvom, delovnimi razmerji, načinom komuniciranja med predstavniki sindikata in delodajalci, organiziranostjo in delovanjem sindikata, ekonomiko gospodarske družbe, kolektivnimi pogodbami, soupravljanjem, vodenjem sestankov in delovnih skupin. Te teme so predstavili predsednik ZSSS Dušan Semolič, izvršna sekretarja Gregor Miklič in Brane Mišič ter vodja izobraževanja pri ZSSS Vanda Rešeta. Vodenje sestankov in delovnih skupin pa je predstavila Nada Mulej, profesorica slavistike, voditeljica številnih delavnic s področja retorike in komuniciranja.

Seminar v Velenju je bil 12. in 13. februarja. Na njem je sodelovalo dvaindvajset udeležencev, večinoma sindikalnih zaupnikov, predsednikov sindikatov družb in zavodov ter nekateri člani svetov delavcev. Udeleženci so bili iz osmih različnih družb (Glin Žagarstvo Nazarje, M-Club iz Velenja, Upravna enota Velenje, Premogovnik Velenje, Veplas in Era iz Velenja ter Gost in Vegrad iz Velenja).

Slušatelje so še posebej zanimale osnove ekonomike gospodarske družbe, pa tudi kolektivne pogodbe in vodenje sestankov ter delovnih skupin. Po njihovem mnenju dodatno znanje potrebujejo predvsem na področju komunikacij in retorike, ekonomike gospodarske družbe, delovne zakonodaje, pa tudi organiziranosti sindikata in pravne pomoči v sindikatih.

Za sindikalne zaupnike in predstavnike sindikatov družb in zavodov iz Gorenjske smo enak seminar izvedli 20. in 21. februarja v SIC Radovljica. Udeležba sindikalnih zaupnikov in

predsednikov sindikatov družb in zavodov je bila zelo pestra, saj so bili kar iz osemnajstih različnih delovnih okolij (iz Občine Škofja Loka, LTH Škofja Loka, Žita Gorenjske, Tippeda Šuc iz Kranja, Upravne enote Kranj, Mestne občine Kranj, Stanovanjske zadruga Gorenjske iz Kranja, HTP Gorenjke iz Kranjske Gore, Zavoda za šport iz Kranja, podjetja Jeko-in z Jesenic, Višje strokovne šole za gostinstvo in turizem z Bleda, Kmetijsko-gozdarske zadruga Save iz Lesc, Območne organizacije ZSSS Gorenjske, Gorenjske predilnice iz Škofje Loke, Upravne enote Škofja Loka, Hotela Jelovice z Bleda, GH Toplice iz Bleda in Mercatorja Gorenjske z Jesenic).

Na seminarju je bilo zelo živahno, saj so udeleženci veliko razpravljali o vseh temah in skušali najti rešitve konkretnih problemov. Posebej zanimivi temi sta bili temi o vodenju sestankov in delovnih skupin ter o organiziranosti in delovanju sindikata. Slušatelji so bili zadovoljni tudi z izmenjavo izkušenj. Po njihovih ocenah bi potrebovali še dodatna znanja iz ekonomike gospodarske družbe, plačnih sistemov, komuniciranja in retorike, pogajanj med sindikatom in delodajalcem.

Udeleženci seminarja v Velenju so se za spomin slikali skupaj z Dušanom Semoličem.

Ta znanja bodo lahko pridobili, če bodo obiskali naš tridnevni nadaljevalni program. Na njem se bodo lahko poglobljeno seznanili z istimi temami kot v temeljnem programu, hkrati pa tudi z novimi, kot so: ureditev delovnih razmerij, naloge sindikata na področju zaposlovanja in socialnih zavarovanj, makroekonomska in plačna politika, soupravljanje v multinacionalkah, evropski sveti delavcev, vloga sindikatov pri vključevanju v EU, politični sistem (državna ureditev).

Pobude in želje udeležencev, izražene na seminarjih, bomo upoštevali pri pripravi in izpeljavi naših prihodnjih izobraževalnih programov.

Vanda Rešeta

Sindikat delavcev dejavnosti energetike

Razpis priznanj za leto 2001

Komisija SDE za odličja je na podlagi posebnega pravilnika na seji 28. februarja sprejela sklep o objavi razpisa za podelitev priznanj SDE za leto 2001.

Skladno s pravilnikom se vsako leto podeli pet plaket in deset pisnih priznanj. Plaketo lahko prejmejo posamezniki ali sindikati podjetij in družb ter tudi predstavniki drugih organizacij. Posebno priznanje lahko prejmejo člani sindikata ali člani vodstev sindikata.

Pri izbiri kandidatov bo komisija za priznanja upoštevala zlasti učinkovitost izvajanje programskih nalog, akcije za izboljšanje položaja članov, varovanje pravic članov, prispevek k izboljšanju delovnih razmer, uveljavljanje soupravljanja, sodelovanje z drugimi sindikati, krepitev SDE, kreativno delo v organih SDE.

Kandidate za plakete in priznanja lahko predlagajo sindikati podjetij in družb, območni odbori in organi SDE na državni ravni.

Predlagatelji naj pisne predloge za plakete in priznanja pošljejo Komisiji za odličja SDE najkasneje do 25. marca.

Ervin Vidmar, predsednik komisije

Sindikalni izobraževalni center v Radovljici obvešča zainteresirane, da ima od 1. do 15. julija proste zmogljivosti za 35 oseb. Center je opremljen za računalniške in druge seminarje ter predavanja. Cena bivanja v dvoposteljnih sobah je 8130 tolarjev. Pokličite nas na telefon 04/537-05-00.

Humoreska

»Fantje, ali ste videli, kakšne občine bi radi imeli nekateri naši politiki,« je pred dnevi pri malici v naši tovarniški menzi dejal rezkar Vili. »Že sedaj imamo okoli 200 občin. Če bo šlo tako naprej, pa bo kmalu imela svojo občino vsaka slovenska vas.«

»Našim politikom sploh ne gre za to, da bi imela vsaka vas svojo občino, pač pa si prizadevajo, da bi vsakdo izmed njih imel svojo občino,« je smeje pribil skladiščnik Rudi. »Potem bi lahko bili vsi poslanci in strankarski veljaki hkrati še župani!«

»Zakaj pa si vsi želijo biti župani?« je povprašala Sonja iz računovodstva. »Ali kot politiki na državni ravni nimajo dovolj dela?«

»Sonja, kdaj pa si že slišala, da bi naši politiki kaj delali?« je odvrnil Rudi. »Ker politikom na odgovornih funkcijah ni treba veliko delati, lahko opravljajo hkrati veliko funkcij. Čim več funkcij imajo, tem bolj so zadovoljni!«

»Neverjetno!« je komentirala Sonja. »Ali si tako želijo odgovornosti?«

»Ah, Sonja, ne bodi naivna!« je povzdignil glas Vili. »Saj veš, da pri nas funkcije človeku ne prinašajo odgovornosti, temveč denar.«

»Poleg tega pa večje število funkcij politiku zagotavlja tudi večjo socialno varnost,« je pribil Rudi. »Če je politik hkrati poslanec in župan, mu je politična kariera zagotovljena tako rekoč do upokojitve. Če ga volivci ne izvolijo za župana, jih pač zastopa v parlamentu v Ljubljani. Če ga ne izvolijo za poslanca, pa jim vlada v domači vasi. Skratka: politika, ki je hkrati poslanec in župan se ljudje sploh ne morejo več otresti!«

»Zanimivo,« je odkimala z glavo Sonja. »Kdo pa potem takšnemu politiku daje plačo – država ali občina?«

»Saj ravno za to gre,« se je zarežal Rudi. »Plačujeta ga tako občina kot država. Politike se lahko sam odloči: ali prejema celo poslansko plačo in tretjino županske ali pa celo župansko in tretjino poslanske.«

»No, sedaj pa mi je že bolj jasno, zakaj se nekateri tako zelo potegujejo za ustanovitev novih občin,« je dejala Sonja in se udarila po glavi. »Samo to vam povem: več občin pomeni za nas delavce višje davke. Več občin namreč pomeni tudi več županov, več uradnikov in več proračunskih potrošnikov.«

»Sedaj je tudi meni jasno, zakaj se je naš poslanec na seji državnega zbora tako boril za ustanovitev nove občine v naši vasi,« je dejal kurir Peter. »Zvit je kot presta. Na zboru krajanov nas je sam navdušil za ustanovitev nove občine, saj nas je prepričeval, da bomo iz državnega proračuna dobili denar za novo šolo, za nov gasilski dom in za asfaltiranje krajevne ceste, če ustanovimo občino. V parlamentu pa se je pridušal, da je treba spoštovati voljo ljudstva.«

»To sem tudi sam slišal,« je dejal mizar Tone. »Nekateri poslanci so menili, da bi morali o ustanovitvi novih občin odločiti kar občani na referendumu: če bi se v določeni vasi vaščani na referendumu odločili za samostojno občino, bi jo moral državni zbor nemudoma ustanoviti z zakonom. Samo tega niso povedali, kdo bi dejavnost novih občin in visokoleteče obljube lokalnih politikov financiral. Ali morda zopet delavci iz svojih vreč?«

»Če bodo lahko v vsaki vasi občani na referendumu odločali, ali bodo imeli svojo občino, ki se bo financirala iz državne blagajne, potem poslancev in vlade ne potrebujemo,« je ogorčeno dejal strugar Lojze. »Potem naj vsakdo sam odloča, koliko denarja si bo vzel iz skupne državne vreče!«

»Lojze, ali si nor!« je vzkliknil Rudi. »Potem bi se v tej deželici tako in tako vsi stepli med seboj!«

»Fantje, zares ne vem, kaj imate proti referendumom?« je glasno povprašala kuharica Špela, ki jem dotlej ves pogovor poslušala iz kuhinje. »Če se bodo naši politiki ogreli za to, da bodo ubogali glas ljudstva, smo na konju!«

»Špela, ali si znorela!« je zarobantil Rudi. »Pod vplivom lokalnih politikov, ki imajo svoje račune, bo referendum za ustanovitev nove občine uspel v vsaki slovenski vasi. Saj veš, da naivnost večine poštenih in pre-

prostih ljudi ne pozna meja. Ko bodo nove občine ustanovljene in ko bodo novi župani in uradniki začeli izžemati nas delavce in vse druge davkoplačevalce, pa bo prepozno.«

»Kdo pa pravi, da podpiram izvedbo referendumov o ustanovitvi novih občin,« je energično odvrnila Špela.

»Špela, kakšen referendum pa imaš ti v mislih?« smo presenečeno povprašali vsi v en glas.

»Kakšen referendum neki?« je porogljivo odvrnila Špela. »Če bi ministri in poslanci zares radi prisluhnili glasu ljudstva ter slišali, kaj si ljudstvo resnično želi, potem vas pozivam, da ob pomoči sindikata organizirajmo referendum o plačah. In to zakonodajni referendum, ki bo za državni zbor obvezujoč!«

»Kakšno vprašanje pa bi ljudem zastavili na njem zastavili?« je zanimalo vse po vrsti.

»Predlagam, da na zakonodajnem referendumu slovenskemu ljudstvu postavimo zelo preprosto vprašanje: Ali se strinjate, da bi poslednja znašala minimalna z zakonom določena plača v Sloveniji najmanj 100.000 tolarjev neto, maksimalna dovoljena plača pa največ 500.000 tolarjev neto?« je energično dejala Špela. »Za celo skledo golaža stavim, da bi takšen zakonodajni referendum v celoti uspel!«

Iz dnevnika delavca Jožeta

Zakonodajni referendum

prostitih ljudi ne pozna meja. Ko bodo nove občine ustanovljene in ko bodo novi župani in uradniki začeli izžemati nas delavce in vse druge davkoplačevalce, pa bo prepozno.«

»Kdo pa pravi, da podpiram izvedbo referendumov o ustanovitvi novih občin,« je energično odvrnila Špela.

»Špela, kakšen referendum pa imaš ti v mislih?« smo presenečeno povprašali vsi v en glas.

»Kakšen referendum neki?« je porogljivo odvrnila Špela. »Če bi ministri in poslanci zares radi prisluhnili glasu ljudstva ter slišali, kaj si ljudstvo resnično želi, potem vas pozivam, da ob pomoči sindikata organizirajmo referendum o plačah. In to zakonodajni referendum, ki bo za državni zbor obvezujoč!«

»Kakšno vprašanje pa bi ljudem zastavili na njem zastavili?« je zanimalo vse po vrsti.

»Predlagam, da na zakonodajnem referendumu slovenskemu ljudstvu postavimo zelo preprosto vprašanje: Ali se strinjate, da bi poslednja znašala minimalna z zakonom določena plača v Sloveniji najmanj 100.000 tolarjev neto, maksimalna dovoljena plača pa največ 500.000 tolarjev neto?« je energično dejala Špela. »Za celo skledo golaža stavim, da bi takšen zakonodajni referendum v celoti uspel!«

Dobra ideja

»Ne vem, kaj bi morali v tej deželi v našem podjetju še storiti, da bi nam v blagajno priteklo kaj denarja,« je na sestanku dejal direktor.

»Bife!« je odvrnil eden od delavcev.

Trpljenje

»Rudi je umrl!«

»Ali je, revež, zelo trpel?«

»Pa še kako! Žena je bila do zadnjega trenutka ob njegovi postelji!«

Zdravo življenje

»Zakaj vedno mižiš, kadar piješ špricer?«

»Zdravnik mi je strogo zabičal, da ne smem več pogledati v kozarec!«

Klepet

»V nedeljo si greva z možem ogledat Labodje jezero.«

»Midva z možem pa nisva prijatelja jezer – rajje hodiva na morje!«

Zdravje

Zdravnik je pacientu naročil, naj odda v laboratoriju urin. Naslednji dan prinese pacient na pregled petlirsko pletenko urina. Po tem, ko mu je

zdravnik povedal, da je z njegovim urinom vse v redu, je pacient telefoniral domov.

»Draga žena, povej dedku, babici, svakinji in bratu, da so vsi zdravi. Pa še ena dobra novica: tudi naši hravi Šeki nič ne manjka!«

Natančnost

»Draga tašča. Tako dobre piškote si spekla, da sem jih par takoj pojedel!« se je želel zet prikupiti tašči.

»Pojedel jih nisi samo en par, temveč tri pare. Vendar pa to ni nič hudega, saj pri nas ne šteje mo, kaj kdo poje!«

Prometna vanost

»Ker ste pod vplivom alkohola, morate avto pustiti tukaj. Domov se boste morali odpeljati z avtobusom,« je rekel policist vozniku.

»Gospod policist, ne bo šlo. Za avtobus nimam izpita!«

Srečnež

»Žena mi je vse vzela in odšla!«

»Srečnež! Meni je vse vzela in ostala!«

Prometni znak

Ker pri vožnji skozi vas skoraj nihče ni upošte-

val omejitve hitrosti, so se kmetje odločili, da bodo ukrepali sami.

Na začetek vasi si postavili veliko tablo z napisom: »Nudistični kamp – 200 metrov levo!«

Prava resnica

»Dragi mož, včeraj pa si prišel zelo nadelan domov.«

»Draga žena, to pa ni res.«

»Kaj boš govoril, saj sem te slišala.«

»Nisi slišala mene, pač pa so robantili prijatelji, ki so me prinesli.«

Slaba hrana

»Natakar, imate v vaši gostilni vedno tako slabo hrano?«

»Ne, ob ponedeljkih je gostilna zaprta!«

Prazna kartica

»Zakaj si s sindikalnega izleta poslala možu domov prazno kartico?«

»Ker imava tihi teden!«

Ljubezen

»Ljubezen je slepa!«

»Ali lahko zaljubljenemu človeku sploh kaj odpre oči!«

»Seveda: poroka!«

Razpis seminarja

Pomen, vloga in načini dela nadzornega sveta

Seminar bo v četrtek, 4. aprila, v Domu sindikatov, Dalmatinova 4, Ljubljana, soba 16/1, od 9.00 do 16.45 ure.

Program priporočamo delavskim predstavnikom v nadzornih svetih gospodarskih družb, članom svetov delavcev ter sindikalnim funkcionarjem in strokovnim delavcem sindikatov dejavnosti, območnih organizacij ZSSS in Zveze.

Pogoj za udeležbo na seminarju je članstvo v enem od sindikatov, ki so združeni v ZSSS.

PROGRAM:

Pomen in vloga nadzornih svetov

- nadzorni sveti v Sloveniji: praksa, problematika, odprta vprašanja,
- formalnopravni okviri delovanja nadzornih svetov,
- tipologija nadzornih svetov,
- načini delovanja in sestava nadzornih svetov,
- razmerja med nadzornimi sveti in skupščinami ter in upravami,
- nagrajevanje uprave,
- imenovanje in odpoklic članov nadzornih svetov,
- temeljne vloge in odgovornosti nadzornih svetov pri upravljanju.

Predavatelj: Leonardo F. Peklar, univ. dipl. prav., strokovnjak za trg vrednostnih papirjev, glavni direktor družbe Socius d. d.

Načini dela nadzornega sveta

- nadzorni sveti in organizacijska kultura: vzroki in posledice,
- vrednote in vloga znanja,
- sinhronizacija delovanja članov nadzornega sveta,
- poslovna etika in morala,
- sinhronizacija dela nadzornih svetov,
- samoocenjevanje dela posameznih članov nadzornega sveta in tega organa.

Predavatelj: mag. Marjan Peršak, spec. managementa in magister sociologije, strokovnjak za korporacijsko kulturo in strateški management, direktor Inštituta USP ter direktor Centra za usposabljanje in razvoj pri družbi Socius.

Prijave za seminar na izpolnjeni prijavnici pošljite na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Ljubljana, Dalmatinova 4, najkasneje do 28. marca 2002.

Cena seminarja je 18.500 tolarjev za posameznega udeleženca (v ceno je vključeno strokovno gradivo in osvežilni napitki ter DDV). Prijavnici za seminar je treba priložiti potrdilo o plačilu kotizacije.

Kotizacijo nakažite na transakcijski račun Zveze svobodnih sindikatov Slovenije pri NLB, št. 02222-0015182688. Na virmanu pod namen nakazila pripišite "Seminar, sklic na številko 42".

Odgovore na vprašanja v zvezi s tem seminarjem dobite pri Vandii Rešeta, tel. 01/43 41 238, ali pri Ireni Prusnik, tel. 01/43 43 249. Številka faksa je 01/23 17 298.

Vanda Rešeta, vodja izobraževanja pri ZSSS

Naročilnica

Naročam **Novo Delavsko enotnost**, tednik Zveze svobodnih sindikatov Slovenije. Cena posameznega izvoda je 250 tolarjev, naročilnica se plačuje vsake tri mesece.

Naročeni izvod(e) pošiljajte na naslov:

Naročnik:

(naslov, davčna številka)

Izpolnjeno naročilnico pošljite na naslov:

Predsedstvo ZSSS, Dalmatinova 4, 1000 Ljubljana, p. p. 97

PRIJAVNICA za seminar ZSSS

Pomen, vloga in načini dela nadzornega sveta

Ime in priimek:

Datum rojstva:

Izobrazba, stopnja izobrazbe:

Naslov doma:

Zaposlitev, naziv in naslov družbe:

– delovno mesto

Točen naziv in naslov plačnika:

Davčna številka plačnika:

Naziv sindikata dejavnosti, katerega član ste:

Sindikalni zaupnik: DA NE

Druge funkcije v sindikatu (navedite):

Član sveta delavcev: DA NE

Delavski predstavnik v nadzornem svetu: DA NE

Telefonska št.: doma:, v službi:

Žig in podpis odgovorne osebe:

V, dne

Opomba: Prosimo, da podatke izpolnite natančno in čitljivo, ker smo vam po zakonu o DDV dolžni izstaviti račun o plačilu kotizacije. Hvala za razumevanje.

Razpis seminarja

Vrhunska komunikacijska kultura – 2. del

Seminar bo v četrtek, 28. marca, od 9. do 16. ure, v Domu sindikatov, Dalmatinova 4, Ljubljana, soba 16/1.

PROGRAM:

Veščine komuniciranja

- glas in govor; dih in govor; neverbalna komunikacija.

Javni nastop

- temeljna prepričevalna sredstva; vrste govorov glede na ciljno skupino in glede na namen govora; simulacija celotnega procesa priprave govora; neposredna psihofizična priprava in sproščen in suveren javni nastop; nastop.

Predavateljica: Bogdana Herman, profesorica slavistike

Prijave za seminar na izpolnjeni prijavnici pošljite na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Ljubljana, Dalmatinova 4, najkasneje do 20. marca 2002. Cena seminarja je 17.500 tolarjev za posameznega udeleženca (v ceno je vključeno strokovno gradivo in osvežilni napitki). Prijavnici za seminar je treba priložiti potrdilo o plačilu kotizacije. Kotizacijo nakažite na transakcijski račun Zveze svobodnih sindikatov Slovenije pri NLB d. d. št. 02222-0015182688. Na virmanu pod namen nakazila pripišite "Seminar, sklic na številko 41". Odgovore na vprašanja v zvezi s tem seminarjem dobite pri Vandii Rešeta, tel. 01/43 41 238, ali pri Ireni Prusnik, na tel. 01/43 41 249, številka faksa je 01/23 17 298.

Vanda Rešeta, vodja izobraževanja pri ZSSS

Prijavnico smo objavili v prejšnji številki NDE.

												Nova Delavska enotnost	JETRNI NAMAZ	NASPROT. RAČUNSKA OPERACIJA OD LOGARITMIRANJA	LESENA PRIPRAVA ZA ODSTR. ŽITNIH ZRN	PRIMORSKO ČRNO VINO		
				GORA V KARAVANKAH (IZ CRK: BIRO)		PETER PAN DEL STOPALA		AM. FILM IGRALKA BLYTH		KEM. EL. ZNAK: SE OKVIR VOZILA		LOVSKA PRIPRAVA						
Avtor: Rudi Murn				VESOLJE	PISARNIŠKI USLUŽBENEČ	ROČNO TKANINA SLIKA BALERINA MLAKAR	3	PREDMET ZA ODPIRANJE OBLAK CIRIL			JED IZ STEPENIH JAJC IN ZAVRETEGA VINA				ZIDAK	NAMERA		
ZNAČILNOST KONDENZATORJA											FR. KNJIŽ. (LOUIS) ZAČIMBA ZA PICO							
SKANDINAVSKI BOG VETRA						DOMAČ PERNATA ŽIVAL		IRSKO OTOČJE		OKRAJŠ. BRAZ. VELEMESTO			ROMULOV BRAT			STISNjeni PRSTI ROKE		
NASPROTJE OD PORAŽA						IZDELEK PSALMISTA	KEMIJSKI ELEMENT, ZNAK: Y			ZGODNJE GROZDJE			TKANINA Z VTKANIMI RELIEF CRTAMI					
MINATTI IVAN					ORODJE ZANJIC ONASSISEV VZDEVEK		ČISTOČA						GORLJIV PLIN, SESTAVINA NAFFE					
STAROGRŠKI KIPAR							IME NAŠE SMUČARKE MAZE				ANTON SOVRE	STANE MANCINI ŽENSKA, KI KAJ STORI			OKUSEN, VELIK MORSKI RAK	DEL TV NAPELJAVE (MNOŽ.)		
ALARMNA NAPRAVA							EMIL ADAMIČ	VRSTA VLADAR. ISTEGA RODU DRŽANJE										
NAGRADNA KRIŽANKA št. 9				MLEČNI IZDELEK	VELIK SEVERNOAM. JELEN		VELIKA HLADNOST						NORD. BOGINJA MORJA	ANGL. KOVANEČ				
VENO TAUFER				DEL POHIŠTVA	TARČA, CILJ (REDKO)	OPERA VON FLOTOWA RIMSKE ZALOŽNIK					SNEŽNI ZAMET	BRANKO MIKLAVC						
PRIJETEN VONJ						NIKOLAJ NEKRAŠOV	PRISLOV ČASA DVOZLOŽNA STOPIČA				VISOKE LESENE POSODE ZA GROZDJE							
KDOR SE DELA PAMETNEGA									STAR SLOVAN	MAJHNA SLAŠČICA IZ BISKVITA OČE (STAR.)								
IGRALKA IDA KRAVANJA								TAO LANTAN					BELG. MESTO SREDIŠČE VOLONCEV ERBIJ					
DAN V TEDNU						MAJHEN MLIN												
ARABSKA DRŽAVA						MANJŠA LOPUTNA VRATA												

GESLA NAGRADNE KRIŽANKE št. 9 (7. 3. 2002):

- 1:
- 2:
- 3:

Gesla iz današnje nagradne križanke napišite na označena polja, izrežite in pošljite nalepljene na dopisnici na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Dalmatinova 4, 1000 Ljubljana, p. p. 97. Tudi tokrat je nagrada 5000 tolarjev, zato ne pozabite napisati svojega točnega naslova in davčne številke. Upoštevali bomo pravilne rešitve, ki bodo prispеле do **ponedeljka, 18. marca 2002.**

Pravilna rešitev gesel iz 7. številke Nove Delavske enotnosti: 1. SKAKALEC, 2. SIMON AMMANN, 3. DVE ZLATI KOLAJNI. Nagrado 5000 tolarjev prejme Ivan Žohar, Pod smrekami 16, 3311 Šempeter.